

Leto VI.
1908.

Štev. 3.
marec.

Tiska „Katoliška tiskarna“ . . . . .
Izdaja „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Stane za celo leto 1 K 60 vin. . . . .
Za Nemčijo 2 K 8 vin. . . . .
Za Ameriko in za vse ostale kraje pa
2 K 60 vin. . . . .

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

Ivan Pengov

podobarski in pozlatarski atelje

2793 (Andr. Rovškov naslednik.)

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 20

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje strogo umetniško v raznih slogih izvršenih

oltarjev, kipov in svetniških soh

iz marmorja, cementa, gipsa ali lesa itd

— Priznano umetniško dovršena dela! —

Priznalna pisma so vedno na razpolago!

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19

sprejema vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

☞ po $4\frac{3}{4}\%$ ☜

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni davek plača hranilnica sama.

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik

2797 Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.

Marija Sattner, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 19

(Medjatova hiša, II. nadstr.)

se priporoča prečastiti duhovščini za **izdelovanje cerkvenih paramentov.** Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke. 2775

„Pri solncu“ za vodo.

Priporočam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo najboljših umetnih cvetic, šopkov za cerkveno in domačo porabo, nagrobnih vencev s trakovi, ter venčkov in šopkov za neveste.

Istotam so v zalogi vse potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogavice in kravate najboljših vrst, različne srajce, mnogo belega perila itd. Vezanje cvetic in šopkov točno in po najnižjih cenah. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Za obila naročila se priporočam 150

Katinka Widmayer

„Pri solncu“ za vodo v meščanski palači.

Prečastiti gg. novomašniki znižane cene.

Točna postrežba. Nizke cene.

Zahtevajte zastonj

in poštine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatnin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po **izvirnih tovarniških cenah.** 129

Niklasta remontoarka	K 3—
Sistem Roskopf patentna ura	4—
Švicarska originalni sistem Roskopf patent	5—
Registrirana „Adler Roskopf“ nikljasta remont na sidro	7—
Srebrna remontoarka „Gloria“ kolesje, prosto	8:40
Srebrna remontoarka, dvojni pokrov	12:50
Budilka	2:90
Kuhinjska ura	3—
Schwarzwaldska ura	2:80
Ura s kukavico	8:50

Za vsko uro 3 letno pismeno jamstvo. — Brez rizike. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tvornica za ure v **Mostu** 129

== **Jan. Konrad** ==

c. in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 927.** (Češko.)

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta! Najcenejša, največja eksportna tvrdka!

Prosim, zahtevajte veliki cenik, ki se pošlje zastonj in — poštine prosto! 149

H. Suttner, urar v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih

švicarskih ur

briljantov, zlatnine in srebrnine v veliki izberi po nizki cení.

Pipe iz bruyere-lesa

Prijetno in suho kajeje zato nedosežna glede čistote in dobrega okusa. 128

Prima izdelek iz pristnega nepokvarjenega bruyere-lesa. —

Gladka glava z zelo upognjenim bruyere-odlivom, cevka iz višnjev. lesa z roženim ustnikom in cevjo, ca 21 cm dolg K 1'50; ista s popolno izrezli. bruyere-glavo K 1'80. Največja izbira kadilnih potrebščin, se dobi v mojem ceniku, ki se pošilja zastonj in poštine prosto. — Dobi se pri c. kr. dvorn. založniku

Hanns Konradu

razpošiljalnica

v **Mostu (Brüx) štav. 928. (Češko).**

Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilustrirani cenik z nad 3000 slikami zastonj in poštine prosto.

Mastin

LONDON

PARIS

VIENNE

ROMA

WIEN

WIEN

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, p. Smlednik, (Kranjsko)
 Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.
 : : : : : Spisi se morajo poslati vsak mesec do 10., dopisi do 15. : : : : :

Vsebina III. zvezka:

	Stran
Plat-zvona	65
Lurški jubilej	68
Ave Maria! (Pesem)	71
Jerica Angerer, mučenica čistosti	71
Komu naj pesmi posvetim — — — (Pesem)	77
Krščanska mati	77
Materi (Pesem)	80
Odmev iz Rima	80
Zanimivosti z mojega pota	81
Dobri pastir	85
Nekaj novega	86
Cerkveni razgled	87
Odpustki meseca marca 1908	63
V molitev se priporočajo	95
Darovi	95

Širite „Bogoljuba“ še vedno! Nova naročila še vsak dan prihajajo. Ustreženo nam je, če nam pošljete — kakor nekateri delajo — imena, naslove, na katere naj se list pošlje na ogled. Opozarjamo na današnjo krasno resnično zgodbo, ki je v listu. Zasluži mnogo bravcev.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisanega in gotovo bo zadovoljen. 2767

Ljubljana, Kopitarjeve ulice 4. **L. Vilhar, urar.**

Plat-zvona!

Plat-zvoná?! Kaj gorí? —

Ne samo ob požaru se bije plat-zvoná. Kadar preti nevarnost domovju ali domovini, katere ne more odvrniti posameznik, se udari na zvon, da se skliče skupaj ljudstvo in postavi nevarnosti v bran: naj preti povenj, ali se žuga utrgati plaz, ali pa se sovražnik bliža mirnemu selu. V zgodbah bremo, kadar so roparji, hajduki prihrumeli v prejšnjih časih v vas, so začeli ljudje zvoniti, če je bilo le do zvonov mogoče priti, da bi se ljudstvo nabralo in napadalce prepodilo.

Taka nevarnost preti sedaj našemu domovju. Nevarnost, da je treba nič manj kot udariti na zvon, da sliši cela domovina: Ne spite! Glejte, kaj se godi! Ali boste to mirno gledali?

Kaj pa je takega?

Žival nikdar ni tako srdita, kakor takrat, če ji kdo hoče ugrabiti mladiče. Kak strah nastane v mali tropici piščet, če grabežljivi skobec plane mednje; in kako srdito se zaganja koklja v napadavca, ki ji hoče ugrabiti le enega. Levinja in volkulja branita svoje z vso svojo silno močjo, — krščanski starši pa naj bi brezskrbno gledali ali pa nič ne vedeli za to, kaj se godi ž njim najdražjim bitjem, z njihovim otrokom? Oni morda brezskrbno spé, nič hudega sluteč, in se zibljejo v veselih upih na svojega sina, medtem ko so jim ga roparji vere in poštenja že

davno ugrabili in odvedli v svojo brezbožno družbo.

Ne mislimo pa tukaj na mladino sploh, ampak na našo šolsko, in zlasti srednješolsko mladino. To kar se zdaj godi po naših srednjih šolah, posebno po gimnazijah, to nas mora vendar vzdramiti iz nebričnosti. To je nevarnost za vso domovino, in ne majhna nevarnost.

Na izobraženi mladini je več ležeče, kakor na drugi. Zakaj če je tudi sam zase vsak človek enakoveljaven, pa ima izobraženi večjo moč, večji vpliv do drugih. Z močjo svojega znanja, z močjo svoje besede in svojega peresa jih lahko le en izobražen človek ali na pravo pot pripelje ali pa zapelje na tisoče. Naši študentje so poklicani, da bodo kdaj ljudstvu vodniki in učeniki, svetovavci in pomočniki; kakor se pa zdaj mnogi, premnogi pripravljajo, pa kaže, da bodo le njega — zapeljivci in pohujšljivci.

To je sicer deloma vedno bilo, ker se je za našo srednješolsko mladino od nekaj premalo skrbelo in storilo. Odkar sem sam hodil v šolo, in videl nevarnosti dijaškega življenja ter z žalostjo opazoval, koliko mladih ljudi se v teh nevarnostih zgubi, sem že takrat čutil, kako je ubogi študent prepuščen sam sebi in zapeljevanju slabih tovarišev in drugim nevarnostim mestnega življenja. Zato pa se jih toliko v teh nevar-

nostih zgubi; zato pa oni, ki ne gredo v semenišče, zvečine zgube vero — če prav se je v šoli vsak teden po dve uri učé — ali pa vsaj do nje popolnoma omrznejo; zato pa je naše svetno izobraženstvo, uradništvo itd. tako, kakor ga opazujemo: tako sovražno Cerkvi, tako odtujeno ljudstvu. Čegavi otroci so to? Zvečine sinovi ljudstva, sinovi naših vernih kmečkih hiš, sinovi pobožnih mater, katerih prva in glavna skrb je bila, da bi njihov otrok — naj bo že karkoli — bil pošten kristjan. Toda kaj je šola iz njih naredila? To ni več svoje matere otrok; to je nekaj čisto tujega; v njem se ne zrcali več podoba krščanske matere, saj to, kar je materi najsvetejše, on najhujše mrzi in črti in skuša še drugim iz srca iztrgati . . .

To je že od nekda; in popolnoma se te neprilike ne bodo dale nikdar odpraviti. Več kot polovico zlá bi se pa dalo prepričati s pravočasno in dobro urejeno skrbljivostjo za dijake.

To je že od nekda. Toda kar se pa z adnje čase godi med študenti, to je pa vse kaj drugega kakor je bilo v naših časih; to je urejeno, premišljeno, sistematično zapeljevanje in zastrupljanje mladih ljudi v veliki meri. Druga in četrta številka »Zore«, glasila katoliško-narodnega dijaštva nam pripovedujeta o tem, da bi se človeku skoro lasje zježili. Pod naslovom: »Odkod med dijaštvom toliko brezvercev?« in »Žalostne npravnostne razmere dijaštva«, in v dopisu iz Celja: »Splošno stanje dijaštva«, se pripovedujejo take reči, da ne smejo ostati v okviru malega dijaškega lista, ampak je potrebno, da je opozorjena nanje širša javnost. Čudno je, da naši politični listi, ki imajo prostora za toliko sila malo važnih reči, o tem nič ali skoro nič ne pišejo. Z molkom se ta reč ne bo dala popraviti; tu je treba zvoniti, da se bo daleč naokolu slišalo. In tako mora »Bogoljub« to delo prevzeti, dasi vsega v našem listu še povedati ne smemo, da ne žalimo nežnočutja svojih bogoljubnih bravcev. Če drugega s tem ne dosežemo, vsaj starše hočemo opozoriti, da bodo vedeli, v

kakih razmerah in v kakih nevarnostih so njih otroci.

Povzemimo torej nekoliko po omenjenih dopisih v »Zori«.

Trojna je zabloda dijaštva: politična, verska in npravna. Najprej morate vedeti, da se že ti mladi in mali ljudje od druge šole naprej (kakor nam pové dopis iz Celja, pa bo tudi drugod več ali manj tako) ločijo v liberalce in katolike. Na zunaj je večina dijaštva liberalna, v srcu večine katoliška. Večina nižjegimnazijcev (prva do četrta šola) je liberalna le zaradi strahovanja od strani višjegimnazijcev. Pa kaki so ti višjegimnazijci? Surovost, nevednost in bahatost so njih vrline. Kar je katoliškega, jim je neumnost. In oni, ki pridigujejo svobodo, pritiskajo najbolj na mlajše tovariše, da se ti ne morejo svobodno gibati. »Pri nas moraš biti, sicer ti gorje; kaj boš držal s črnimi, ali te ni sram?« Kdor se ne da od napetežev strahovati, ta jim je »klerikalec«. Mnogo višjih in nižjih gimnazijcev stanuje skupaj. Mali imajo pred starejšimi strah. Marsikdo se imenuje liberalca, da se iznebi zbadanja večjih tovarišev. Drugi, ker ima o liberalizmu napačne pojme. Koliko jih meni, da liberalizem ali radikalizem ni proti veri, ker se mu starejši tovariši tako nalažejo. Vsi navedeni so od začetka liberalci samo na zunaj, sčasoma pa postanejo tudi v srcu, ker občujejo z izprinenimi tovariši. — Ohraniti se izkuša liberalizem med dijaki na sledeči način. Vsak razred vpliva po svoji moči na nižji razred. Tako obdelujejo četrtošolci tretješolce, ti drugošolce itd. V vsakem razredu je pa nekaj bolj liberalno nadarjenih, ki dobivajo potem navodila od »zgoraj«, kar se pa ne sme zvedeti.

Tako je s politiko naših dijakov. Pa to še ni najhujše. Od politike se prehaja k verskim načelom, od liberalizma k brezverstvu. To nam razlaga članek »Odkod med dijaki toliko brezvercev?« Tam pravi tako-le: Čudno se mora zdeti vsakemu opazovavcu, da imamo med inteligenco toliko brezvercev

ali vsaj indiferentov (verskih brezbriznežev). Ali jih je res privedla znanost do tega? — Pretežna večina dijaštva se zbira pri Slovencih s kmetov, in tu so družine skoro izključno krščanske. Kdo ne pozna one silne skrbnosti dobre matere, s katero se poslavlja od svojega sina v strahu za njegovo vero! Sama ga je vzgojila za vernega, in prva skrb ji je, da tudi ostane tak. Z najlepšimi vzori prihaja mladenič prva leta v mesto, pravno neoskrunjen in vero v srcu. Toda pride 14. do 15. leto, ko se začne oglašati v njegovem srcu nečiste skušnjave. Da se more tem uspešno ustavljati, je treba močne opore, skrbnega dušnega vodstva. Toda po navadi tega mladenič nima in ga tudi ne išče; vda se slepi strasti, ki mu jih podžigajo skvarjeni tovariši. Kmalu je v mrežah, iz katerih se ni več lahko izviti. Začne se popivanje, ki preide kmalu v ponočevanje, spremljano od Venere. Ta proces podpirajo še razni »pikantni« romani, ki dražijo že itak bujno mladeniško domišljijo. Tako mladenič pade. Popolnoma umevno pa je, da izkuša mladenič svoje obnašanje tudi opravičiti; ne more pa tega spraviti v soglasje s svojim dosedanjim verskim prepričanjem — in tu se začne boj za vero. Z največjim veseljem sprejme sedaj dijak vsako trditev, ki naj ga prepriča, da je vera in torej tudi krščanska pravost bajka, izmišljotina pretiranih in prenapetih sanjačev. Na pomoč mu pride tudi šola. Saj nam je znan slučaj iz lanskega leta, ko je vprašal učitelj učenca v tretji šoli v Ljubljani, kako je svet nastal; ko pa je ta odgovoril, da ga je Bog ustvaril, je učitelj divjal po razredu, da se najdejo še taki nevedneži, in nato porabil par učnih ur, da je razlagal učencem tretjega gimnazijskega razreda »sveto resnico« Kant-Laplaceove teorije. Saj so nam tudi znani slučajji, da učitelj na istem zavodu vabi k sebi na dom dijake in jim posojuje knjige brezverskih filozofov, da prireja izlete, katerih se smejo udeleževati, ako nočejo biti nasprotno mislečim tovarišem v zasmeh, samo profesorjevi somišljeniki; da se na teh izletih, kakor celo med šolskim poukom vlačijo na dan razna

vsakdanja politična vprašanja, govori sramotilno o papeštvu, veri in cerkvenih ustanovah, da isti učitelj celo z dijaki ponočuje. Dijaku seveda tak profesor imponira in čuti se posebno počaščenega, da sme govoriti z njim in še celo tako po domače; nasprotno pa tudi ve, da ima profesor vse »klerikalce« na črnem protokolu. Ni naš namen ovajati, le dotičnega s tem opozoriti; tako vzgojo pa moramo najodločneje obsojati in jo kratkoma odklanjamo. Pri takih razmerah je čisto naravno, da se manj trdni, manj značajni odtuje veri vsaj na zunaj, da jim ni treba prenašati od strani svojih »prosvitljenih« tovarišev psovka, kakor »črni kleriklaci«, »srednjeveški mračnjaki« itd. Kmalu pa se zenačijo s svojo družbo tudi po svojem notranjem prepričanju, zlasti če se njihovo življenje ne sklada z pravostjo, kakor smo gori opisali. Skok od praktičnega materijalizma do teoretičnega je popolnoma naraven. Kako bi ne sprejel hlastno nauka, ki me zagotavlja, da ni nesmrtna duša, da ni Boga, da si torej v vsem svojem delu in početju popolnoma prost, nevezan. Saj ta nauk popolnoma opravičuje še tako umazano življenje. Da, ne čudimo se prav nič, da je med dijaštvom toliko brezvercev; čudimo se bolj, da se pri takih razmerah ohrani še toliko mladeničev, ki pokazujejo pred javnostjo toliko zaničevano versko prepričanje! — — —

Tako piše pošten dijak, ki sam živi sredi tega življenja in ga pozna od blizu. V tretjem dopisu »Žalostne npravstvene razmere« pa beremo še groznejše reči.

Bodi dosti za danes te žalostne povesti! Prihodnjič dalje.

Za danes par sklepov iz tega!

Prvič razvidimo iz teh razmer prav posebno živo, kako potrebni so »škofovi zavodi«, kjer so fantje pod tako skrbnim vodstvom in nadzorstvom.

Drugič: Ker vsi študentje ne morejo v zavode, bi jaz, če bi imel kakega dečka dati v šolo, ga ne upal nikdar iz rok spustiti, ne da bi ga izročil kakemu umnemu in skrbnemu človeku, ki bi mu bil nadzornik, vodnik in svetovavec. Tako svetovavstvo

bi se moralo napraviti povsod, kjer so srednje šole.

Tretjič: Teh razmer je deloma kriv tudi deželni šolski svet, ki k temu molči, ker je v svoji večini liberalen, zato ker je deželni zbor v večini tak.

Naj pa zdaj še kdo reče, da nimajo volitve z vero nič opraviti! Ali zdaj vidite, kam vodi liberalizem? — V teh dneh bodo na Kranjskem in Goriškem volitve v deželni zbor. Na kmetih (po Kranjskem) so liberalci že tako dogospodarili, da se še pokazati ne

upajo. Po mestih bodo pa skušali reševati liberalizem. Vprašamo pa, ali je kje v naših mestih kak volivec, kak oče, ki bi želel, da njegov otrok zgubi vero in se npravno tako daleč spridi, kakor čujemo, da se sprijajo? Menda ga ni; kajti če tudi človek sam ni najboljši, svojemu otroku pa vendar vsak želi, da bi bil dober. Toda s svojim glasovanjem pa pripomaga, da so razmere take, da se mladi ljudje lahko zgublajo na take načine. Kdaj se bodo ljudem oči odprle?

Otmimo mladino!

Lurški jubilej.

LURD IN SV. OČE.

Dne 11. svečana l. 1858 se je prikazalo veliko znamenje na nebu sv. Cerkve, žena s solncem obdana, brez madeža Spočeta, v Lurdu in 18. kimovca istega leta je praznoval od Boga preddoločeni papež Pij X. prvo sv. mašo. Marija in papež se v letošnjem letu skupno slavita. Vsi katoličani naj se ob teh svečano stih vnamejo v obnovljeni ljubezni in udanosti do Marije, svoje skupne Matere ter v zvestobi do skupnega očeta, rimskega papeža.

To lepo zvezo med Marijo in papežem bodo letos posebno slovesno osvetlili na mednarodnem marijanskem kongresu v Sagosi na Španskem; tam časte Našo ljubo Gospo »del Pilar«, t. j. na stebru: ni li steber tudi lepa prispodoba papeštva? Papeštvo je proslavilo brezmadežno Devico, ko je l. 1854 proglasilo njeno najsijajnejšo prednost, njeno brezmadežno spočetje in Brezmadežna je proslavila steber sv. cerkve, skalo Petrovo z milostjo, da je bila l. 1870 proglašena nezmotljivost papeževa.

Leta 1858 se je prikazala brezmadežno Spočeta na meji Španske, v Lurdu, se ozrla proti vzhodu z vsklikom: delajte pokoro, posnemajte me, hodite za menoj; varujte se greha, ki je edino in največje zlo na svetu;

prisvajajte pa si in pomnožite milost, ta edini in najdražji zaklad na zemlji! Od onega časa so se narodi vedno bolj in bolj bližali Mariji, pa obenem tudi k papežu. Hudobni svet je hotel udušiti glas Marijin. Policija je zadrževala verno ljudstvo: »V imenu postave vam prepovedujemo k čudežni duplini, k Mariji, ki je zdravje bolnikov.« Lurška Devica je premagala vse ovire z orožjem sijajnih čudežev in ozdravljenj. Vso zadevo je preiskoval Pij IX. ter se ni bal žuganja brezverne vlade, kakor se je ne boji Pij X.; oba sta vspodbujala vernike k stanovitnemu zupanju ter vstrajni molitvi. Nasprotovanje je bilo premagano. Začela so se veličastna romanja iz vseh delov sveta v Lurd, kjer so se vršila velika čuda; omolkniti so morali svetni modrijani, njihovo laži-modrost so osramotila neovrgljiva dejstva: Brezmadežna je strla glavo napačni vednosti z neštevilnimi čudeži.

Pij IX. je povzdignil novo cerkev v Lurdu v baziliko; v imenu njegovem je bil kip Marijin l. 1876 vpricho 30 škofov slovesno kronan. O 25letnici lurški je dovolil Leo XIII. izvenredni jubilej in je ukazal, da se v njegovem imenu posveti lurška roženvenška cerkev l. 1883. Isti papež je za 11. svečan odločil poseben praznik prikazovanj v Lurdu s posebnim mašnim obrazcem in dnevnicami; Pij X. je ta ukaz razširil po celi cerkvi.

Tesno zvezo med Vatikanom in Lurdom je hotel osvetliti vjeti Pij IX. s tem, da je ukazal v vatikanskih vrtovih zgraditi lurško votlino, da je tam opravljal svojo pobožnost. Ko mu je tarbski škof poklonil kip lurške Device, je dolgo zrl vanj ter vzkliknil: »Da, ta je vse moje upanje. Človeške pomoči nimam. Ako sem žalosten in se mi zdi, da me Bog neče uslišati, dvignem oko k Brezmadežni. Ona bo molila z menoj in za mene.« Leo XIII. je to votlino zelo povečal; Pij X. je dal sezidati v vatikanskih vrtovih podobno cerkev in votlino, kakor v Lurdu ter je obojno blagoslovil sam o priliki marijanskega kongresa v Rimu; tje hodi Pij X. mnogokrat molit.

Iz tega razvidimo, kako so skrbeli papeži za N. L. Gospo lurško ter vsodbujali katoliško ljudstvo z besedo in zgledom, da naj ljubi in časti z vso vnemo brez madeža Spočeto. Tudi dragim čitateljem »Bogoljuba« bom v tem dvojnem jubilejnem letu na srce polagali dvojno: »Ljubite srčno, s podvojeno močjo brezmadežno Devico lurško, ljubite pa tudi sv. očeta papeža!« Prepričani smo, da boste to tudi radi storili. Kot dobri otroci sv. cerkve boste zagoreli v še srčnejši ljubezni do Marije, nebeške Matere ter v vdanosti do namestnika božjega na zemlji. S to ljubeznijo pa boste sklenili brezmadežno, nesvarljivo življenje ter spokornega duha in tako priklicali obilo blagoslova iz nebes nase, na svoje družine ter celo katoliško cerkev. Slava našemu ljubljenu sv. očetu Piju X.! Slava brezmadežno spočeti Devici!

Po »Can. St.« Teotim.

LURŠKE SLAVNOSTI.

V teku jubilejnega leta (11. svečana 1908 do 11. svečana 1909) bo v Lurdu pet glavnih praznikov, in sicer: prvi 11. svečana, na dan prikazanja; drugi dne 25. sušca, na praznik Marijinega oznanjenja, ko je Mati božja povedala svoje ime: »Brezmadežno spočetje sem«; tretji 15. julija, na dan zadnjega prikazanja; četrty na rožnevenško nedeljo; peti 11. svečana prihodnjega leta.

Na Svečnico, 2. svečana, so pričeli devetdnevno (2. do 9. sveč.). Posebno slovesno so jo obhajali zadnje tri dni: 9., 10. in 11. svečana. Prišlo je mnogo škofov; vsak dan so bile pontifikalne svete maše, večernice, pridige, procesije. Pridige imajo večinoma škofje. Sveti oče so imenovali in poslali svojega namestnika, kardinala Lecot-a, nadškofa bordoskega. Ves Lurd se je praznično oblekel, vse je v zastavah in okraskih. Župan in ves občinski svet, vsa duhovščina in ljudstvo je šlo papeževemu odposlancu nasproti do kolodvora, ga spoštljivo pozdravilo in spremilo z največjo slovesnostjo do dupline.

Na obletni dan so bile zjutraj svete maše v vseh cerkvah, skupno sv. obhajilo pa pred votlino. Veliko sveto mašo je imel nadškof tuluzki (Toulouse); po maši je podelil papežev namestnik kardinal slovesno papežev blagoslov; nato je šla v spomin na trenutek prvega prikazanja procesija k duplini, kjer je pridigal domači škof tarbsko-lurški, msgr. Schöpfer. Popoldne ob dveh pontifikalne večernice in pridiga anžerskega škofa, nato procesija z Najsvetejšim, zvečer procesija z lučicami, razsvetljava cerkve, mesta, gradu in bližnjih hribov. Pri slovesnih mašah je pel zbor 300terih mož in mladeničev.

Sveti oče so podelili: dne 8. prosinca popolni odpustek vsem, ki obiščejo lurško duplino, dovolili so tudi prošnjo: »Naša ljuba lurška Gospa, prosi za nas!« ter jo obdarili z odpustom 300 dni.

Tudi drugod po svetu so obhajali slovesno lurški jubilej. Večina francoskih škofov je izdala pastirske liste, v katerih proslavljajo lurško Gospo in spodbujajo k slovesnemu praznovanju jubileja.

Mnogo posebnih vlakov je že naprej naznanjenih za celo leto. Nekateri so prišli že zdaj ob obletnici; v večjem številu bodo začeli po Veliki noči in se nadaljevali do rožnovenške nedelje.

Tudi po naših krajih so mnogokje lepo obhajali obletni dan prikazanja; pone-

kod prav posebno slovesno: v Mariboru v cerkvi Matere milosti s slovesno tridnevnicco, istotako v Polšniku na Kranjskem (glej za- dej dopis!), istotako v Sv. Križu pri Trstu. Tam so opoldne — ob uri prvega prikazanja — med slovesnim pritrkavanjem prišli otroci v cerkev pred podobo lurške Gospe in se ji posvetili. To je res vredno in spodobno pra- znovanje tako imenitnega dogodka.

Drugod so marsikje imeli ta dan sloves- no sveto mašo in litanije; ljudi je bilo v cer- kvi veliko in veliko svetih obhajil. Marsikje so prejšnjo nedeljo pridigarji lurško Marijo poslavljali, drugod zopet so v cerkvi ali v šoli iz zadnjega »Bogoljuba« brali.

Opozarjamo pa, da jubilej traja celo leto, do prihodnjega 11. svečana.

Lurške šmarnice se že tiskajo. Primernejšega branja za letošnji majnik si ne moremo misliti. To bo nekako duhovno romanje v Lurd za vse tiste, ki v resnici ne bodo mogli iti. V njih se bodo verniki v duhu združili s tistimi, ki bodo šli kot zastopniki ali odposlanci celega naroda osebno tje, po- klonit se Mariji.

Med Hrvatí širijo čaščenje lurške Ma- tere božje posebno kapucini na Reki. Pater provincijal, o. Bernardin, je pred leti v Lurdu čudežno ozdravel. In zdaj se želi Ma- rijji hvaležnega skazati na poseben način. Zida na Reki krasno cerkev v čast lurški Go- spé, kjer so bile 11. svečana tudi velike slo- vesnosti, izdal je krasno ilustriranega hrva- škega Bertrina, ravnokar začel izdajati mal mesečnik »Naša lurška Gospa«, in hoče pri- rediti hrvaško romanje (hodočašče), ki ima biti letos meseca avgusta.

NAŠE LURŠKO ROMANJE.

Pokroviteljstvo našega ro- manja so izvolili prevzeti eks-

celenca knezoškof lavantinski. Ljubljanski knezoškof pojdejo kaj- pada z nami.

S seboj ponesemo veliko in krasno di- plomo ali votivno tablo v spomin našega romanja in v znak poklonitve celega našega naroda lurški Gospe. Obesili jo homo tam s primerno slovesnostjo.

Oglasil je došlo že precej, tako da je vlak skoroda zagotovljen. Za oglašanje je določen le še en mesec. Zato prosimo: Zdaj pa nikar več odlašati!

Prosimo vnovič vse prijatelje lurške Go- spé, da naj agitirajo za naše romanje pri takih osebah, katerim je mogoče iti. Posebno še prosimo: Naj se oglasi veliko mo- škkih! — Istotako opozarjamo na drugi razred. Podjetnik pravi, da se vlak naj- lepše prezentira, če je tretjina drugega in dve tretjini tretjega razreda; in gotovo ima on dober okus.

Na nekatera vprašanja odgovarjamo, da zastonj ali za znižano ceno ne mo- remo nikogar sprejemati. Istotako ne takih, ki bi se z nami samo vozili, za hrano in pre- nočišče pa sami skrbeli. Mi bi to radi do- volili, ali podjetnik, ki ima skrb za vse te reči in brez katerega romanja sploh prire- diti ne moremo, noče o tem nič slišati, ker romarski vlak mora biti kakor iz enega vlit. — Vprašamo pa: Ali se dobi kje kaka dobra premožna oseba, ki se sama noče ali ne more udeležiti, pa bi bila pri volji plačati celo svoto ali vsaj en del za kakega revnega zlasti bol- nega romarja, ki sam nima s čim plačati?

Denar naj se pošilja le po poštnih po- ložnicah (čekih), kateri se vsakemu oglašen- cu dopošljejo; nikar po poštnih nakaznicah.

Prijatelji lurške Gospe, veselo na noge! Hajdmo, hajdmo v Lurd!

Ave Maria!

»Ave...!« pozdravi spoštljivo
svetli nebeški dvorjan.

»Ave!« — zveni ljubeznivo
tisočkrat slehni dan.

»Ave!« — Presveta Trojica
prvo pozdravlja te stvar;

»ave!«, ponižna Devica,
večni ti kliče Vladar.

Ave! Devica in Mati,
krona vesoljnih stvari;
večje ni mogel ti dati
Stvarnik premodri časti.

»Ave Maria!...« odmeva
v duši najslajše ime.

»Ave!« veselo prepeva
naše ljubeče srcé.

Ave, o sladka Marija,
blaga Kraljica neba;
rajska doni melodija;
»Ave, premila Gospa!« —

O. Leander.

Za Marijine družbe.

Jerica Angerer, mučenica čistosti.

Kakor stari Kranjci, tako slové tudi stari Tirolci po svoji globoki vernosti, po čednostnem življenju in po svoji domovinski ljubezni. Zato bo pač prav, če se »bogoljubni« novi Kranjec in mlajši Slovenec ozre v pričujočem spisu nekoliko na tirolske planine ter si ondi ogleda belo cvetko čiste device — pa poškopljeno z mučeniško krvjo ter si živo vtisne v svojo dušo njeno tu načrtano podobo; pristne z u n a n j e slike o nji ni nobene.

Jerica ji je bilo ime, Angerer so se pisali na tem imenitnem kmečkem domu v Tulfesu nad mestom Hall. Tam na vzhodni strani gorske vasice Tulfes stoji jako očitno enonadstropna hiša. Zunaj jo zaljšajo svete podobe in takoimenovani »kmečki grb« nad vratni. Kaj pomenita? Stara priča je to, da so v prejšnjih časih lastniki tega doma smeli in mogli napravljati listine, sklepati pravomočne kupčijske pogodbe in denarne kupčije, ne da bi kmečki ljudje morali šele poprej

iti v daljno mesto h kakemu notarju ali k sodniji.

Rojena je bila Jerica dne 13. februarja 1798 kot najstarejša hči vsega spoštovanja vrednih zakoncev Andreja Angerer in Marije rojene Speckbacher, sestre glasovitega tirolskega junaka Jožefa Speckbacher, ki je leta 1809 s slavnim Andrejem Hoferjem trikrat pognal Bavarce in Francoze iz dežele. Njeni starši so bili v resnici bogoljubni, niso imeli Boga samo v kotu v hiši, ampak tudi v srcu. Božji blagoslov je bil z njimi, sosedje in vse, ki so jih poznali, so jih ljubili in spoštovali, njihov spomin je blagoslovljen do današnjega dneva.

Svojo prvorojeno hčerko so po stari krščanski navadi precej drugi dan poslali k krstu, da bi bila prav kmalu deležna milosti Sv. Duha. Po domačem narečju so jo klicali »Gedele«, po našem Jerica po sv. Jerderti.

Vsi, ki so jo poznali v njenih prvih letih, so jo hvalili kot jako dobro, pridno dekletce, ki je ubogalo na prvi migljaj, rado molilo in marljivo delalo. K njenim dušnim vrlinam so se pridružile tudi telesne. A zaradi svoje zale postavbe se Jerica ni prav nič prevzela.

Imela je več bratov in sestra, pa so vsi do konca svojega življenja ostali dobri ter delali čast svojim staršem, ki so jih z božjo pomočjo znali prav krščansko vzgojiti. En brat njen je šel vsakih 14 dni k spovedi v zelo oddaljeno cerkev.

Jerico so posebno radi imeli njeni starši in gospod župnik; ona pa je zlasti častila prečisto Devico Marijo. Iz njenih otroških let je znamenit tale dogodek: Nekega jutra ni bilo Jerice najti nikjer, ne doma, ne v okolici, ne v gozdu. Umevno je, da naslednjo noč v tej hiši ni nihče zatisnil očesa. Zjutraj jo gredo oče, mati in družina spet iskat; slednjič jo najdejo. Sedela je veselo se smejajoča na bližnjem travniku ter si pletla venec iz rdečih in belih poljskih cvetic. Kako je prišla na travnik ni vedela povedati. Starši so zmajevali z glavo, pa dalje niso popraševali. Ko je ležala na mrtvaškem odru, so se spet spomnili tega dogodka.

Živel pa je v tistem času silen zlobn ež v teh krajih s pridevkom *B u g a c i*, pravo njegovo ime pa je Ignacij Mader. Rojen je bil v mestu Hall l. 1783 in že od prvih mladostnih let malopridnež in pokvarjenec. Zatajevanja ni poznal kar nič. Tudi pri vojaki v Napoleonovih vojskah ni bil nič prida. Spričevalo iz te dobe njegovega življenja pravi, da je bil nečistosti in razbrzdanosti vdan ter bil popolnoma suženj svojih nesramnih strasti. Pa kaj vam povem? Še potem, ko se je oženil, je sicer dobil v solnih jamah pri Hallu, toda ves svoj zaslužek je pognal z žganjem, žena pa se je morala večkrat zadovoljiti s palico. Postajal je vsled tega še vedno bolj divji in pohoten. Ni se ustrašil tudi nasilnih dejanj. Zlasti se je začel lotevati dobrih in nedolžnih deklic iz zaraščene okolice mesta Hall. Izmed teh žrtev imenujem najprej Marijo Noar, staro šele 15 let. Ta je sicer ušla krempljem

dušnega morivca, toda na svojem begu se je vsled padca pohabila tako, da je 3. avgusta l. 1816 morala umreti. Kaj se je tisti dan zgodilo z Bugacijem, povem pozneje. Vrnimo se k Jerici!

Ko se je pisalo 1816, zrasla je Jerica že velika in bila stara že skoraj 19 let ter se odlikovala v vsakem oziru pred vsemi dekleti ondotnega pogorja. Kadar je šla k sv. obhajilu, so ljudje vselej občudovali njeno gorečo pobožnost in marsikatera mati je zdahnila sama pri sebi: »Ko bi pač jaz imela tako hčer, kakor je Angerjeva Jerica!« Večkrat je prišlo Jerici tudi na misel, da bi vstopila v samostan, kjer bi mogla Bogu bolj služiti ter bolj zadostovati za grešni svet. Ker pa mati ni bila s tem zadovoljna, hoteča Jerico obdržati doma, dokler ona živi, odrekla se je deklica svoji srčni želji iz ljubezni do matere.

Dne 23. marca tega leta se nameni Jerica v Hall na trg. Vstane zgodaj, pa ji je danes tesno in hudo pri srcu, kot bi imela v par minutah umreti, in pri jutranji molitvi začne bridko jokati, pa ne ve, zakaj. Tudi mati ni nič kaj vesela. Po noči se ji je sanjalo, da gre njena Jerica daleč daleč od doma kot nevesta, belo oblečena, svetloblistečo lilijo v roki in v rujavih laseh venec iz rdečih vrtnic. Solznih oči jo mati poškropi z blagoslovljeno vodo ter njeno čelo zaznamuje s sv. križem. Jerica jo pogleda in pravi: »O mati, . . . kako lepo bo enkrat v nebesih . . . o, kako se veselim nebes!« Mati se zavzame nad temi besedami in pri srcu ji je kakor Jerici; obe jokata in vendar ne vesta pravega vzroka.

Jerica se kmalu pomiri, zakaj njeno srce je bilo čisto kot kristal. Pa je imela tudi od zgodnje mladosti vtisnjen vanj rek, kateri dá mir božji in odpre nebesa: »Rajši umreti, kakor Boga hudo razžaliti!« Gre v sobo, kjer njeni mlajši bratci in sestrice še sladko spe. Dolgo, dolgo jih gleda, kar ne more se dobra sestra ločiti od njih.

Potem gre Jerica skozi smrekov gojzd v Hall. Kar je nesla na prodaj, speča kmalu. Pri laškem trgovcu kupi še oljčno vejico za

Novi veliki oltar v Ljubnem. (Štajarsko.)

cvetno nedeljo. Sicer je bilo še 14 dni do tedaj, toda saj taka vejica ostane dolgo zelena, zlasti v vodi namočena; pa tudi ni mogoče večkrat iti v mesto.

Kar osupne deklice. Ljudje okrog nje se pogovarjajo, da je danes zjutraj hudobni pohotnež napadel neko deklico tam v gozdu. Pa se je hrabro branila ter nesramneža pahnila čez neko mejo, da je imel dosti. In spet postane ubogi Jerici tesno pri srcu, tako neizrečeno tesno. Zato naprosi tovarišico, da jo spremi proti domu. Ta ji pritrdi, a mora še poprej nekoliko po opravkih, potem pa hoče počakati Jerico pred župno cerkvijo v mestu. Jerica gre v cerkev in moli tam ter je pri sv. maši, kjer se priporoči tudi prečisti Devici Mariji. In zdi se ji kot bi jo slišala reči: »Pozdravljena, moja ljuba sestrica, pa pridi kmalu k meni!«

Nato se poda Jerica proti domu in prijateljica jo spremlja. Tej se čudno zdi, ko začne Jerica kar o trpljenju svetih mučencev govoriti ter praviti, kako tudi ona hrepeni, za vero in čednost svojo kri preliti. Potem tudi nekaj molita. Nekako pol ure od Angererjevega doma se obe prijateljici ločita, menceč, da ni nobene nevarnosti nikjer več.

Jerica stopa urno proti domu, v Hallu udari ura devet — in zastopi ji pot — Bugaci. Ta je že od jutra kradel v gozdu drva in sledil žrtve svoje nesramne strasti. Pri deklici, o kateri je Jerica čula v Hallu, se mu je pač sponeslo kaj slabo. Ta ga je dobro zaznamovala in tudi s pomočjo žganja ni mogel tega preboleti. Sedaj pa ima tu namestilo za to!

Ljubi bravec, saj si moreš pač misliti, kaj se je zgodilo zdaj. Iz sodnijskih papirjev je bilo potem razvideti, da je morala dobra deklica izbojevati za svoj nedolžnost boj, kakošnega ni bilo zlepa.

Najprej prosi osamljena Jerica pohotneža za božjo voljo in zavoljo vseh svetnikov, naj vendar opusti svojo nesramno nakano. Pa nič ne pomaga; ginljiva nedolžnost, ki jokaje pred hudodelcem kleči in vije roke, spodbode še bolj nečisto poželenje v njem.

Vrže se na tresočo se žrtev in uboga Jerica nima prav ničesar, s čemer bi se branila, kot tisto oljčno vejico, ki jo nese seboj iz mesta za cvetno nedeljo. S tem slabim orožjem tolče deklica po nesramnežu, dokler vse vejice ne razbije. Tla so ledena, ona nima derez in spodrsne ji; daleč in široko pa nobena človeka, le krokarji in šoje ji odgovarjajo, ko kliče na pomoč. Tako se vrši boj skoraj četrť ure. In ko Bugaci vidi, da ničesar ne doseže, stogoti se grozno. Z železnim prstanom na roki tolče onemoglo Jerico po sencih in ona se polnezavestna zgrudi po tleh in ga prosi s težavo: »O pusti me vendar! O ne zahtevaj vendar nič pregrešnega od mene!«

Pa satan ima Bugacija popolnoma v krempljih, zato je dekličina prošnja kakor olje na ogenj. Še enkrat močno udari Jerico po glavi, vsega pomilovanja vredna žrtev se strese in hoče še enkrat prositi, toda ne more več, tiho je — tiho! Bugaci to videniški zasluti, kaj je storil, in njegov hudobni duh mu pošepeta: »Kaj pa potem, ako se onesveščena zopet zave ter te naznani sodnji? Tedaj je po tebi! Potem prideš najprej v ječo, nato v prisilno delavnico in pod policijsko nadzorstvo in tvoje sladnosti je konec!« In tedaj zgrabi hudodelnik sekiro, ki jo je imel pri sebi, da Jerico pobije do mrtvega. Udari enkrat, udari dvakrat po zadnjem delu glave ter jo zaseka globoko skozi lepe lase. In Jerica se zvija po tleh v strašnih bolečinah, Bugaci pobere denar, ki je v boju za čednost padel od deklice, potem zbeži skozi gozd, »od nje, ki je morala postati žrtev njegove nečloveške krutosti, ker je ni mogel storiti žrtve svoje nesramne poželjivosti«, kakor stoji zapisano v sodnih zapiskih. Jerica je tako dejansko pokazala, kako prepričana je bila besedi apostolovih: »Ali ne veste, da so vaši udje tempelj sv. Duha, kateri je v vas, katerega imate od Boga, in da niste svoji?«

Doli v gozdu je ležala pobita Jerica in vsak bi jo imel za mrtvo, ko bi ne bila spet in spet zaječala in se stresla. V debelih kapljah ji je tekla kri iz strašne rane ter se str-

dila v led in to je bilo dobro, ker sicer bi bila kmalu popolnoma izkrvavela.

Proti 11. uri dopoldne jo slednjič najde neko kmečko dekle iz obližja. A ta, namestu starše počasi pripraviti na grozni dogodek, teče k Angererjevim ter kriči: »Spodaj v gozdu leži neka ženska vsa v krvi!« Mati zavpije sluteč, kdo je tista oseba, in teče bosa po ledu in snegu na kraj nesreče. Prehladi se tedaj in zboli tako, da jo morajo naslednji teden prevideti za smrt.

Mati videča svojo ljubimko tam ležati v krvi, zavpije in zajoka na ves glas; kmalu prihiti tudi oče in bratje in sestre pa en hlapec s sanmi, na katero polože mučenico počasi, prav previdno ter jo peljejo na dom. Neizrečeno žalosten je bil ta sprevod.

Popoldne pride domači župnik ter podeli mučenici zakrament sv. poslednjega olja. Tedaj se Jerica s tako nedolžnim in hvaležnim pogledom ozre vanj, da mu solze stopijo v oči in sam joka z domačimi vred.

Govori bolnica nič, kot enkrat: »Pojdi proč! O ne tirjaj nič tako hudega od mene!« Zato tudi komisija ta dan ne more kaj več dognati.

Mine sobota in zdravnik zmajuje z glavo, ker ne more doumeti, kako da Jerica tako dolgo živi. »Kakšno mestno dekle bi bilo že davno mrtvo,« reče. Napoči nedelja, preddan k prazniku Marijinega Oznanjenja, in Jerica živi, trpi in se pokori — za Bugacija.

Ko prebivavci mesta Hall izvedo o boju Angererjeve Jerice, pade sum precej na Bugacija. Sodišče pa meni: Ljudski glas — božji glas! Poizveduje in pride na to, da je bil Bugaci isti dan v ondotnem gozdu. Zato ga vtaknejo v ječo že zvečer 23. marca. Seveda se Bugaci tega ni nadejal; zato kolne in zabavlja kar le more, a kmalu umolkne; zakaj gosposka je dobila tisto sekiro v smeteh in čevlji njegovi so se popolnoma vjemali s sledovi v snegu. Nato pošlje iz Halla Bugacija v kljub njegovemu protivju in vsem tajitvam k deželnemu sodišču v Inomost, da se dalje preiskuje ta grozna zadeva. Ker je bil tako zastaran grešnik, je menil, da pre-

slepi tudi višje sodišče. Toda spretni sodnik ga zna tako premeteno izpraševati vse navskriž, da 27. marca prizna dejanje napól, do 5. aprila pa popolnoma. Toda kesa se prav nič, ampak že govori tako ravnodušno in razodeva tako zakrkneno srce, da se sodnik zaradi tega hudo razjezi. Opravičiti se pa tudi ne zna z ničemer drugim, kakor s pomenljivo besedo: »Ena pregreha potegne drugo za seboj!«

In tako Bugacija 13. aprila 1816 pri c. kr. mestnem in deželnem sodišču obsodijo — na vislice. Kriminalno sodišče potrdi obsodbo ter jo da cesarju podpisati.

Vkljub temu stane Bugaci drzen in nesramen skozi in skozi kot poprej. Opomini jetniškega dušnega pastirja so bob ob steno. Čas, ki je potekal do vrnitve cesarjevega podpisa, si ubija s klafanjem in z norčijami. Dušni pastir mu vsled tega ves nejevoljen enkrat zakliče: »Ti pač gotovo prav nič dobrega nisi storil v svojem življenju, ker si tako trdovraten grešnik!« Na kar odvrne Bugaci: »Ni res, doma sem vsako soboto lučko prižgal pred podobo Matere božje.« Vsled tega začne duhovnik spet upati, pa zdi se, da je vse upanje zastonj. Ko 1. avgusta prebero Bugacijo cesarsko potrdilo njegove smrtne obsodbe s pristavkom, da se izvrši nad njim že 3. avgusta ob 9. uri dopoldne, se pač za trenutek zgrozi, toda precej nato začne spet tako grdo klafati, da mu sodni sluge morajo ukazati, naj molči.

In tako je bilo videti, da je Bugaci izgubljen tudi za večnost. Kar se ga usmili — Jerica.

Naš Gospod Jezus Kristus je izpregovoril v gorski pridigi besede, nad katerimi so se vzradovale nebesa, pekel pa stresel, namreč: »Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo.« (Luk. 6, 27.) Ta izrek Gospodov obsega najvišjo popolnost in izpolnitev ljubezni do bližnjega, in ta je druga največja zapoved v božji postavi. Torej, kdor ljubi svojega sovražnika, ta ni daleč od nebeškega kraljestva. Zato pa tudi lahko rečemo: Jerica Angererjeva mora biti

visoko gori med Zveličanimi in svetniki, zakaj svojo ljubezen do sovražnikov je razodela še po svoji smrti. Poslušajte!

V noči od 1. na 2. dan avgusta ima Bugaci kaj čudne sanje. Tako mu je, kot bi stal pred božjim sodnim stolom ter bil obsojen v večni ogenj. Že so ga zgrabili peklenški duhovi ter ga nesli v ognjeno morje — kar se zbudi. Nekaj časa premišljuje Bogaci strašne sanje in že se hoče teh nadležnih misli otresti ter še biti stari Bugaci, dokler mu rabelj ne zadrigne vratu — — Pa kaj je to? — — To je Jerica, ki stoji pred njim — nedolžna deklica, ki jo je umoril! In kako se po ječi sveti in blišči! In Jerica ima leskečo belo oblačilo na sebi pa zlat venec na glavi, v desnici zlato palmovo vejico in sedaj — sedaj se sklone Jerica proti Bugaciju, ki sedi na slamnici in tresoč zre v prikazen, in ona sočutno in srčno spregovori: »Ignacij, zakaj hočeš biti pogubljen? Ali ne veruješ, da ti Bog ravno tako odpusti, kakor sem ti jaz odpustila v smrti?« In pretresljivo pristavi prikazen: »Skesaj se še danes svojih grehov in kliči k božjemu usmiljenju, zakaj danes — poteče zate čas milosti!«

Nato Jerica zgine — in Bugaci zastoka tako glasno, da pride ječar noter ter popraša, kaj se je zgodilo. Bugaci mu jokaje reče: »Pojdite mi po duhovnika, prosim vas, pojdite mi po duhovnika!«

V tistem času je živel v samostanu v Inomostu sloveči servit o. Filip Benicij Mair, rojen v Hallu. Ko ta izvé, da se eden njegovih rojakov, Bugaci, kar noče spreobrniti, ampak hoče kot trdovraten grešnik stopiti pred božji sodni stol, vzdigne se ves prevzet krščanske ljubezni in usmiljenja hoteč pri tem ubogem človeku še sam poskusiti, kar mogoče. Zjutraj na vse zgodaj 2. avgusta pride v ječo k Bugaciju. Kako pa se zavzame, ko najde deročega volka kot krotko jagnje. Precej spove Bugacija, ki je bil popolnoma skesan in ves v solzah, spovednik pa tudi docela ginjen spoznavši, kako sijajno zmagoslavno se je skazalo božje usmiljenje nad tem grešnikom.

Popoldne tega dne gre dobri o. Benicij gori k Angererjevim v Tulfes in prosi v imenu skesanega grešnika odpuščanja vse domače za hudo, ki jim je bil storil Bugaci z ubojem njihove Jerice. Angererjevi radi odpusté, samo mala, šestletna Marica se nekaj upira rekoč: »Jaz mu ne odpustim; Jerica mi je vselej kaj dobrega prinesla iz mesta, sedaj pa ne dobim ničesar več!« Starši jo pokregajo in so nevoljni nad njo, o. Benicij pa jih pomiri meneč: »Ko Marica zrasede ter bolj spozna vse to, bo pač tudi ona odpustila ubogemu Bugaciju.« Tako se je tudi zgodilo. Še v poznih starih letih je večkrat bridko jokala nad svojo tedanjo trdo besedo in dajala za svete maše v prid dušnemu pokoju Bugacijevemu.

Nato gre o. Benicij k Mariji Noar. Najde jo umirajočo in še je imela toliko moči, da je mogla zašepetati, da Bugaciju tudi od srca odpusti. — —

Drugo jutro ob 9. uri dopoldne peljejo Bugacija na morišče. Zvezan sedi na vozu, zraven njega o. Benicij, za njim pa »Puci«, rabelj Putzer iz Merana, tudi hallski rojak. Ko o. Benicij stopa na voz z Bugacijem in Pucijem vred, reče dovtipno: »Zdi se mi, da mi trije Hallci moramo skupaj držati!«

Veliko ljudstva je privrelo skupaj, kakor je navadno ob taki priliki. In kakor se je poprej pohujševalo in zgražalo nad razuzdanostjo Bugacijevu, tako se je sedaj zgledovalo nad njegovim vidnim kesanjem, njegovo potrnostjo in vdanostjo — —

Četrť ure pozneje je bilo vse končano. Bugaci je za svojo hudobijo zadostil pred božjo pravico, — gori v nebesih pa ga je pač Jerica pričakovala in upajmo, da se je izpolnil spet izrek Zveličarjev: »Povem vam, da tako bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devetindevetdeseterimi pravičnimi, kateri ne potrebujejo pokore.« (Luk. 15, 7.)

Tej resnični in ganljivi dogodbi naj dostavim le še nekaj malega. Njeni starši so dosegli visoko starost. Zadnja njena sestra —

Marica — je doživela 82 let in umrla 14. junija 1892. Ta je vedela o vseh teh dogodkih natančno pripovedovati.

Na grobu Jeričinem v Tulfesu za velikim oltarjem stoji siv marmornat spomenik z napisom: »Tukaj počiva krepostna devica Jerica Angerer. Umrla je 19 let stara, dne 24. marca 1816 za ranami, ki jih je prejšnji dan na potu domu iz Halla prizadela roka pohotneža, ker je hotela rajši umreti, kakor grešiti.« Na zadnji strani kamena pa je vklesano: »Ob njeni strani počiva 15letna Marija Noar, ki je po dolgem trpljenju vsled bega pred istim dušnim morivcem na njegov smrt-

ni dan, 3. avgusta 1816, umrla, dan poprej mu ljubeznipolno odpustivši.«

Dve kapelici so pozidali v spomin Jerici Angerer, mučenici čistosti; eno blizu doma s podobo Marije Pomočnice in Jeričine smrti, drugo pa na kraju tolovajskega napada. Med obema je postavljenih 14 postaj sv. križevega pota. Najlepši spomenik za njo pa je stanovsko posnemanje njenega zgloda, njene čistosti.

* * *

(Po spisu P. Ferdinanda pl. S. O. C. »Gertraud Angerer, die Mätyrerin der Keuschheit«, Innsbruck, F. Rauch, 1905, priredil Val. Bernik.)

Komu naj pesmi posvetim — — —

Komu srce naj podarim,
če tebi ne, Gospa;
komu naj pesmi posvetim,
ki vro mi iz srca ? !

Saj si poslala mi jih ti
v dokaz, da ljubiš me; —
in to srce naj zdaj molči,
naj ne opeva te ? —

Kedo bolj vreden je časti,
o moj deviški vzor,
kot ti, ki v nebu te slavi
duhov prečistih zbor ?

Jaz tudi čem slaviti kdaj
v nebesih zlatih te;
a tu na zemlji skromno vsaj
naj pesmi te časte! —

Cilka.

Krščanska mati.

3. Zakaj naj mati dela.

V poročnem veselju prestopi nevesta prag novega doma, toda neka težka skrb pade marsikateri na srce: »Tu je torej hiša, kjer bom delala in trpela, kjer bom svojim v zveličanje ali pogubljenje; skoro gotovo me enkrat odtod poneso na božjo njivo.«

Kdor pa hoče težko delo dovršiti, ne sme dolgo pred delom stati in premišljevat težave, ki jih bo z njim imel. Pomisli, kaj

in kako, ter se loti dela z vso odločnostjo in vnemo. Tako naj tudi vsaka žena dobro pomisli, kaj hoče doseči v svoji družini in potem naj pogumno precej začne.

Kaj hočemo pri svojih? »Moj namen je vse domače časno osrečiti in večno izveličati.« Časna sreča obstoji v telesnem zdravju, v zadostnem premoženju in znanju vsega, kar je za stan potrebno in dobrem življenju, ki ima podlago v živi veri v Boga.

Skrb za življenje in zdravje otrokovo se prične popred kakor se navadno misli. Dokazano je, da so otroci pijancev večkrat slaboumni in slabotni. Starim Kartazanom je bila v zakonskem življenju vsaka pijača razen vode prepovedana, Blagoslovljena mati naj tudi pazi, da ne oškoduje sebe s prenapornim delom, vzdigovanjem ali preveliko žalostjo. Če je mlada mati prav nagle jeze, postanejo otroci navadno svojeglavni in trmasti.

Starši imajo dolžnost skrbeti za hrano in obleko otrok. Kjer je pomanjkanje v hiši, je pogosto kriv gospodar s pijančevanjem ali gospodinja z zapravljanjem. Res je popivanje in pijančevanje greh pri vsakem, a pri starših še mnogo hujši; vnebovpijoč greh je, ker iznesejo vse kar imajo, v gostilne, tudi krvave žulje svojih domačih, otroci pa nimajo niti potrebne obleke. Nikoli ni denarja za domače in šolske potrebe. Gorje takim staršem! Divje zveri, orel in vran, lev in tiger, jih bodo enkrat tožile pred sodbo, ko so le-te, čeprav krvoločne in požrešne, vendar skrbele za svoje mladiče, medtem ko taki starši še za svoje otroke ne skrbijo.

Dalje imajo starši skrbeti, da se otroci nekaj naučijo in znajo delati. V tem pa mnogi grešijo in zanemarjajo svojo dolžnost. »Kmet sem in kmet naj bo moj otrok. Ni se mu treba učiti«. Vsak naj se uči dobro tega, kar potrebuje za svoj stan. Onih površnih ljudi, ki nič ne znajo in se vedno dela boje, nikjer ne marajo. Toda učenje nikjer ne škoduje. Kar človek zna, to velja. Naj se učijo otroci rokodelstva, naj berejo in hodijo v šolo. Zadržasa naj mu starši izberejo stan primeren njegovim zmožnostim. Toda tudi oni, ki so doma, naj se kolikor mogoče naučijo tudi drugih del. Starši morajo za svoje otroke varčevati. Če ima pa kdo komaj za sproti in si ne more nič prihraniti, naj ne bo zaradi tega žalosten. Daj rad, kar moreš, revežem, podpiraj dobre namene, Bog ti pa tvojih ne bo pozabil.

Kaj pa pomaga bogastvo in ves svet, če človek ne zna svojega prav rabiti? Otrok naj postane enkrat dober in pošten človek.

Ravno v družinah se vidi, kako grozne posledice imajo pregrešne strasti in slabe navade za grešnike in njih domače. Kako lepo bi se živelo v družinah, ko bi ne bilo pijančevanja, prepirov, pokvarjenosti otrok in znanja — — — Vsaka strast in vsaka pregreha pristudi onega, ki jo ima, vsem domačim. Otroci, ki se slabo vzgajajo in nimajo proti slabemu poželjenju nobene moči, morajo postati že na svetu nesrečni. Že pamet torej zahteva, da vzgajajo starši svoje otroke za dobre in močne ljudi, ki znajo hudo v sebi in svoji okolici premagati. Če bodo otroci ponižni, potrpežljivi, čistega srca, pokorni, pobožni in delavni, bodo prav gotovo že tudi na svetu srčni.

To se pa ne bo doseglo, če niso starši in otroci prepričani, da je eden med nami, ki vse to ukazuje. Mi moramo svoje življenje uravnati po njegovih zapovedih. Kdaj bo torej mati storila svojo dolžnost za časno srečo otrokovo, da bo enkrat pošten in dober človek? Če ga vzgoji v strahu božjem in ga nauči vse delati za nebesa. Brez verske podlage in brez ozira na Boga ni dobrega življenja. Govori še tako otroku, kako lepo je, če se čisto živi, če se jeze premaga — — Ko pride skušnjava, ne bo imel moči in bo padel. Le takrat, če ve, da je nad njim vsemogočni Bog, ki bo neizprosno tiral račun od vsake besede in vsake misli — pred mano je življenje in pogubljenje, kako nespametno bi bilo za trenutno uživanje izgubiti večno srečo! — bo ostal stanoviten tudi v najhujšem notranjem boju.

Brez vere je dobro življenje nemogoče in brez tega nemogoča zemeljska sreča. Mir in zadovoljnost izhajata le iz verskega prepričanja.

To velja za č a s n o srečo na svetu. Torej ima gotovo vsaka mati in vsak oče dolžnost skrbeti za otroke v vseh zadevah, da bodo enkrat dobri udje človeške družbe. Ali je pa to vse? Ali je to glavna stvar? Vse posvetno bogastvo in čast, premoženje in revščina, nizkost in bolečina, vse mine, večnost pride. Kar je grenkega ali sladkega na zemlji, je minljivo, podobno težkemu delu

ali dolgemu potu. Vse mine, pekel in nebesa pa ostaneta; večna sta tudi za otroka, ki je staršem izročen. Kako nespametni bi bili starši, ki bi gledali le na to, da bi imeli otroci prijetno pot, in ne na cilj, kam pridejo. »Da bo le dosti imel in bo lahko živel!« Tako bi mogli govoriti brezverci, nikdar pa ne krščanski starši. Mati, ki veruje v večnost, mora skleniti že pri otrokovem rojstvu: Naj stane, kar hoče, moj otrok ne sme biti pogubljen; storiti hočem vse, kar bom mogla, da pride enkrat v nebesa, za kar ga mi je Bog dal!

Tako bi morali starši govoriti, ko bi bilo večno izveličanje celo nasprotno naši zemeljski sreči. Brez pomisleka bi moral vsak rajši vse potrpeti in se vsemu odreči, kakor izgubiti nebesa. V resnici pa ni nikdar skrb za dušo nasprotna naši sreči na svetu. Gotovo velja za delo staršev pri otrocih še posebno beseda Gospodova: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo privrženo.« Če se otroci vzgajajo za nebesa in je materino srce prepojeno prave ljubezni do Kristusa, čegar voljo izpolnjuje pri svojih otrocih, bodo otroci zrasli v strahu božjem, obvarovani bodo navadne lahkomišelnosti, katera otroke tolikokrat nesrečne stori. Le potem sme upati, da bodo imeli otroci moč v skušnjavah življenja, zaupanje v Boga in mir srca tudi potem, ko izginejo zlati dnevi mladosti in se bo materino oko zaprlo v smrtnem spanju. Gospod je rekel: »— vse drugo vam bo privrženo.« Torej blagoslov, mir in srečo bodo otroci prejeli. Kaj hočeš še družega želeti, krščanska mati? Prvi namen vsega tvojega dela mora biti, da svojega otroka pripelješ v nebesa.

Je pa še nekaj drugega. Tudi zate pride obračun, dan sodbe v večnosti. Bog je nad nami, svojo voljo nam je razodel v svojih zapovedih, po katerih nas bo enkrat sodil.

Bog je dal staršem veliko čast, ko jih je postavil za svoje namestnike pri otrocih. Od važne službe se pa tudi veliko zahteva. Malo dete, ki je ustvarjeno po božji podobi in pri sv. krstu oprano v Kristusovi krvi,

pravi tempelj sv. Duha, je izročil Bog materi in očetu: »Vzemi to dete in vzredi mi ga.« Bodi mu rednik in varuh! Skrbi zanj, od tebe ga bom tirjal! Če pride enkrat čist in svet pred sodbo, vzamem ga k sebi v nebesa, da bo deležen vse moje časti. Tebe oče, tebe mati ne bom pozabil. Za vse delo pri mojemu otroku prejmeš tudi ti plačilo. Kdor drugim pot v nebesa pripravlja, je vreden, da sam gori pride. Prav dobri služabnik, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega Gospoda!« Čim večje so bile skrbi, čim večje delo, zvestoba v težavah, čim bolj šta te oče in mati darovala svetemu poklicu, tem večje je plačilo. Kaka sreča za starše, celo večnost biti pri svojem otroku, katerega so rešili s svojim trudom!! To bodo nebesa v nebesih.

Če bodo pa otroci zaradi staršev pogubljeni, kaj pa potem? »Poberite se izpred mene, vi prokleti v večni ogenj!« bo rekel enkrat Sodnik pogubljenim. Videla boš mati svojega otroka v večnem ognju zaradi svoje malomarnosti. Nebesa skoro nehajo biti nebesa za starše pri tej grozni misli. Ali bodo pa res našli taki starši odprta nebeška vrata, če so krivi pogube svojih otrok? Sodnik kaznuje tudi one, ki so sokrivi pregrehe. Pri otrocih so ti sokrivci največkrat starši, kar se že zdaj lahko marsikje opazuje. Kako grozna bo enkrat vesoljna sodba, ko bodo pogubljeni otroci kazali na svoje starše, ko bo pekel odprt in bo plamen že švigal iz njega: »Vi niste izpolnjevali svojih dolžnosti, vi niste imeli prave ljubezni do mene. Zavoljo vas sem pogubljen. Ko bi me bili varovali, učili, kaznovali, nikdar bi ne bil tako daleč zašel.« Uboga mati, kaj porečeš takrat? Res je, kar pravi sv. Pavel: »Kdor pa za svoje ne skrbi, je vero zatajil in je hujši od nevernika.« — Pomisli mati zdaj dobro to resnico: Moj otrok pride pred sodbo. Pride v nebesa ali pekel. Njegova večnost je od mene odvisna. Če slabo izpolnjujem svoje dolžnosti, ga pogubim. Ne bom le tega storila, kar prav moram, temveč vse, kar je v moji moči, da zagotovim otrokovo izveličanje. Bog mi bode pomagal.«

A. O b l a k.

Materi.

»Spoštuj očeta, mater svojo,
visoke boš dočakal dni
in dobro pojde ti na zemlji!«
zapoved božja nam veli.

Res kratka je beseda: mati,
a kdo bi pojml nje skrivnost,
in kdo težave nje umel bi,
in kdo umel bi nje sladkost ? !

Krščanska, skrbna, blaga mati
rajdražji je zaklad sveta, —
zaklad pa se prenizko ceni,
dokler ga človek še ima.

Ti bila si krščanska mati,
prejasen si mi bila vzor,
ker z lastnim zgledom si kazala
mi pot, ki pelje tja navzgor.

Ti bila si mi skrbna mati,
za mé prečula si noči,
in kaj si zá me žrtvovala,
o tem naj pesem ta molči!

Nikoli nisi mi velela,
da naj bi stopil pred oltar,
saj si mi dobro le hotela:
če strašiš se, tedaj nikar!

Jesenske sape so pihljale,
ko vzel od doma sem slovo,
pohitel sem za ciljem svojim,
odšel od doma na goro. —

Na sijonski stojim višavi
in drugim kažem pot v nebo.
jim ozko pot zatajevanja,
ljubezni prave pot strmó.

In na to pot tvoj zgled mi sije,
v spokornih solzah se blesti,
blesti se mi kot jasna zarja
izza presrečnih, mladih dni.

Za god naj bodo te vrstice:
Izlil sem gorka čustva v nje,
izlil spomine zorne sreče,
izlil — hvaležno sem srce.

Fr. Pavšič.

Odmev iz Rima.

Sv. oče Pij X. so zelo vneti za razširjanje dobrega časopisa in dobrih knjig. Pred kratkim so rekli sv. oče v avdijenci kanoniku Ardentu iz Limoges-a tako-le: »Ah, časopisje! Še nečejo spoznati njegovega vpliva. Stari ljudje pravijo večkrat, ah, to je nekaj novega, prej so tudi reševali duše, pa se za časopise niso brigali! A, to je lahko rečeno: prej, prej! pa v svoji kratki pameti ne pomislijo, da prej strup slabega časopisja ni bil tako splošno razširjen ter protistrup dobrih časnikov ni bil tako potreben. Tu se ne gre za prej, temveč za sedaj! Resnično je, da dandanes slabi spisi kršč. ljudstvo goljufavajo, zastrupljajo in kvarijo. Zastonj bi vi cerkve zidali, misijone podpirali, šole ustanavljali; vsa

naša dobra dela, vsi vaši trudi bodo brez vspeha, ako se ne poslužujete dobrega, poštenega časopisja, ter se ž njim branite in napadate.«

Sv. oče so govorili te besede zelo ginjeni; sočutno in nekako nejevoljno so govorili o onih, ki se nečejo zavzeti za dobro časopisje. Kot patrijarh beneški so nekoč rekli: »Ako bi vsa sredstva za izdajanje lista »Difesa« (katoliški list) pošla, bi raje prodal svoj škofovski križ, kakor pa bi dopustil, da propade tako potrebno delo.«

Kako pa je s teboj? Ali si vnet za dobre liste in spise, ali jih podpiraš ter jih širiš z vsemi močmi? Dandanes je na mnogih krajih to potrebnejše kakor cerkve zidati. Zapomni si to!

Teotim.

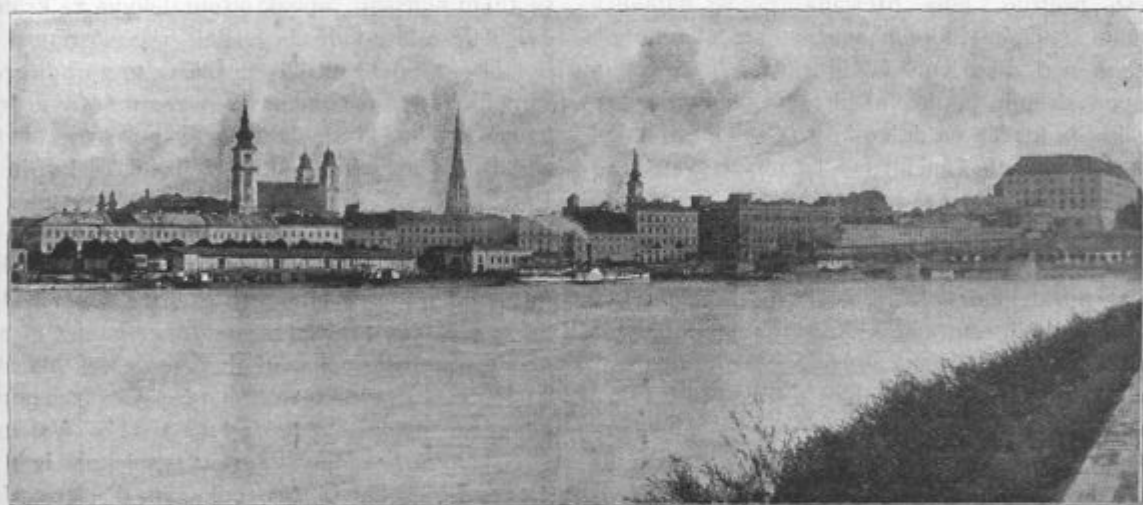
Zanimivosti z mojega pota.

(Piše urednik.)

Po dolgem času smo torej vendar že prišli v Linc, kamor smo bili pravzaprav namenjeni.

Linc je glavno mesto dežele gornjeavstrijske. Gornje-Avstrijska je nekoliko večja od Kranjske; spada še med alpske dežele, toda le v nje južnem delu jo še pokriva visoko gorovje, okolu Linca in drugod je samo nizko gričevje. V verskem oziru se mora šteti med najboljše v Avstriji; s ponosom imenujejo Gornje-avstrijci svojo deželo marijansko. V versko-političnem oziru si ne moremo nič boljšega želeti kakor je v tej deželi. Vsi kmečki poslanci, pa tudi par

krščansko-političnega življenja. Kaj pa šele ti ubogi Hrvatje v Istriji in Dalmaciji, kaka politična nejasnost in zmeda še vlada med njimi; še prvih početkov kake zavedne katoliške politike ne najdemo med njimi! — Tega ne pišem, da bi koga poniževal; s prepričanjem pa rečem: Več kakor hvaliti se, bi nam koristilo premišljevat, kaj nam še manjka, in skušali to kmalu nadomestiti. Nasproti tujcem se že lahko malo ponašamo, kajti imamo že kaj, česar drugod nimajo, in v skrbi nam mora biti čast naše domovine; toda sami med seboj pa pridno opazujmo, v čem so tujci

Linc od Donave.

mestnih, so katoliške barve, — bolje kakor pri nas Slovencih. Mi se sploh malo preveč ponašamo. Po zadnji državnozbornski volitvi se je slišalo, da niso nikjer tako izvrstno volili, kakor na Kranjskem. V resnici pa — to najbrž ni znano — v vseh alpskih deželah razen Koroške, torej na Tirolskem, Solnograškem, Zgornje- in Dolnje-Avstrijskem in na Štajerskem (v nemškem delu) ni ne enega poslanca z dežele, ki bi ne pripadal krščanski stranki. Na Kranjskem ga pa imamo liberalca na deželi, četudi v nemškem delu dežele (na Kočevskem), na slovenskem Štajerskem dva, na Primorskem celo tri, in Koroška se je šele zadnje čase postavila odločno na krščansko stran. Na Tržaškem se je šele začela delati za rja

že na boljšem kakor mi in jih skušajmo kmalu dohiteti in prekositi. — Sicer se pa ravno zadnje čase v tem (političnem) oziru pri nas od mesca do mesca očitno na bolje obrača. Zadnja deželnozbornska volitev na Štajerskem je veselo znamenje, da bo liberalizem na deželi kmalu pomeđen. Na Koroškem so se stvari prav veselo na pravo stran zasukale; in mene, ki sem bil od nekda, tudi v najbolj kritičnih časih prijatelj koroških Slovencev (ker se mi zatiranci vedno smilijo), to še posebno veseli; — kajpada bi morali v zameno tudi Korošci »Bogoljuba« in njegove težnje posebno radi imeti in pospeševati! . . . Na Goriškem se naši ljudje izvrstno gibljejo, in v Trstu, kakor rečeno, se je začela vsaj »Zarja«

delati. In ondotni mladi, čvrsti in pridni gospodje so nam porok, da bo za zarjo prišlo tudi solnce. Tako se boljša na vseh straneh in sicer hitro. Naj bi solnce živega katoliškega prepričanja pregnalo meglo politične nejasnosti tudi po hrvaškem ozemlju! . . .

Po tem političnem ekskurzu, h kateremu me je zapeljalo politično stanje na Gornje-Avstrijskem in po alpskih deželah, po katerih sem potoval, — se moram vrniti nazaj v Linc. Ne vem kako to, da mene na potovanju tako rado kam v stran zanese: enkrat v politiko, drugič v Kamnik in k Sv. Primožu, tretjič v misijone itd. itd. — namesto da bi vam s potrebno natančnostjo pripovedoval, kakšne so ulice v tem in tem mestu, če ozke ali široke, krive ali ravne; kaj sem opoldne in zvečer jedel, koliko plačal, če ni bilo meso pretrdo, juha preslana, če so natakarji vlučni, sobe po hotelih snažne, postelja dovoli mehka peč zakurjena, čevlji zjutraj osnaženi in mnogo drugih takih važnih reči, kakoršne se časih v potopisih na dolgo in široko popisujejo . . .

Ja, ker sem omenil jedi in pijače, vam moram pa vendarle nekaj povedati, kar ni tako vsakdanje. Povedati moram namreč, pa prav potihem, — in prosim, nikar nikomur ne povejte, da se prijateljem dobre kapljice ne bova preveč daleč naokoli zamerila, — povedati namreč, da sva midva sopotnika oba — zdržnika ali abstinenta, trdna, neomahljiva abstinenta. Dva abstinenta, ki hodita štirinajst dni po samih gostilnah, to mora biti zanimivo, ta dva opazovati, kako se bosta držala, če jo bosta srečno izvozila s svojo abstinenco ali ne! Zakaj če sploh kedaj, v takih okoliščinah je abstinent na poskušnji, hudi poskušnji, če je dovolj trden ali ne. Zakaj prva beseda v gostilni, ko se potnik vsede za mizo, je: ne če si lačen in če bi rad kaj jesti, ampak prvo je, da prileti k tebi pikolo (malí natakar) s prav vliudnim vprašanjem: Wein oder Bier gefällig? Kaj boste: Pivo ali vino? — No najin kratek odgovor na to vprašanje je bil: Nix! — Seveda je bilo to neusmiljeno, pikola v njegovem velevažnem poklicu tako nakratko odpraviti. Toda usmiljeno ali neusmiljeno, abstinent se mora v naših pivskih časih držati trdo kakor vojak na straži in ne poznati nikakega ozira, če hoče srečno skozi priti. Da ni bilo prevelike zamere, sva naročila navadno steklenko »kisle« vode, naj sva jo že izpila ali ne.

Posebno imenitno je bilo v tem oziru v Lincu v hotelu, kjer sva stanovala. Bližava se verandi

(lopi), na katere steni so bili razni napisi. Kar zagledam ravno nad mizo, proti kateri sva midva, nič hudega sluteč, prav pogumno korakala, napis: »Wer sich zum Trinken Wasser erkoren, an dem sind Malz und Hopfen verloren«. To se pravi po naše: Kdor pije samo vodo, s takim človekom ni nič, to je zgubljen, popolnoma zgubljen človek! Udaril sem v smeh, videč te kakor nalašč za našo skovane verze in vskliknil: Prijatelj, midva sva zgubljena, obsojena, — beri! . . . Toda ta obsodba našu kratkomalo ni zmotila v najinem miru, vsedla sva se prav pod tisti napis, in odgovor pikola na njegovo vprašanje — seveda sva se pri tem malo muzala — je bil zopet: Nix! — In tako sva jo vseh štirinajst dni srečno izvozila in srečno prišla nazaj na Kranjsko. Bog mi odpusti grehe — rečem odkritosrčno — ne želim se s tem ponazati, ampak pišem deloma za kratek čas, deloma pa tudi, da bi dal drugim srčnost.

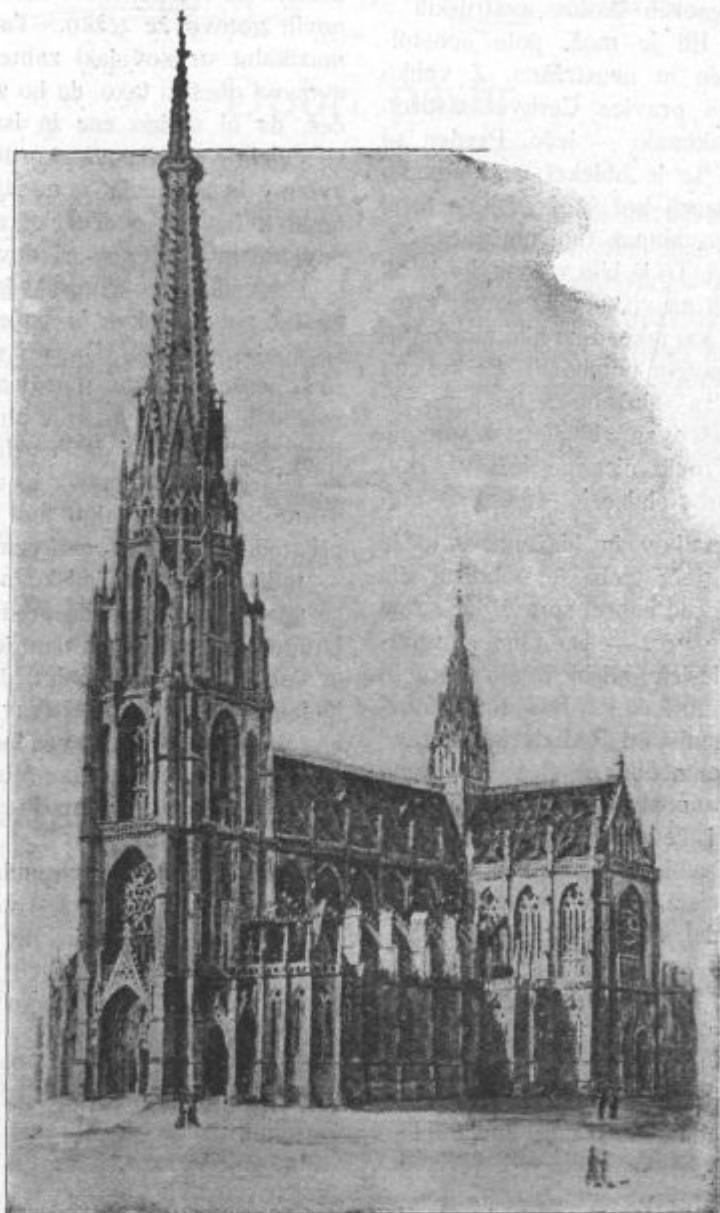
Da ne boste mislili, da pišem to zaradi grde samohvale, vam povem, da oznam še dva drugačna junaka, ki sta hodila cel mesec po svetu, zlasti po vijski francoski deželi, bila v Lurdu in Parizu, — ne da bi si bila omočila ustnice z alkoholom. Vidite, kaj premore trdna volja! — Rekli boste, da je to nespametna trma, pa ni tako. Mi vemo, da bi ne bil noben greh ne zoper božje, ne zoper svetne postave, ne zoper pamet in poštenje, ampak pokazati hočemo, kaj da se zmore, če se v resnici hoče. Česar namreč pijancem manjka, to je trdna volja. Vsi mogoči izgovori so jim dobri, v resnici pa le nočejo. Treba jim je torej pokazati, da krepka volja premaga vse ovire. — Popolna zdržnost ni sama na sebi prav nič težkega (kdor ne verjame, naj poskusi); toda v takih-le okoliščinah, kakor sva midva s tovarišem bila, pa res ni brez vseh težav in neprijetnosti, zato ker — orjemo šele ledino in delamo gaz. Ko bo enkrat ledina prerana, ko se bodo gostilne zopet zavedle svojega pravega namena, da so zato, da popotnega človeka okrepčajo, ne pa za to, da ljudi silijo in zapeljujejo k pitju, naj so že potrebni ali ne, — potem bo tudi drugim mogoče potovati po našem načinu, to se pravi: pili bodo, kadar bodo hoteli, ne pa da bi morali, če ne čutijo potrebe.

Toda pojdimo že ven iz hotela »pri zlati ladji«, da si ogledamo mesto! Obkrajem rečeno: Linc razen nove stolnice nima kaj znamenitosti. Prebivavec ima kakih 50.000; torej je nekoliko večji od Ljubljane, je čedno mesto, toda poseb-

nosti ni mnogo. Sem tudi ne zahajajo tako tujci kakor v Solnograd ali Inomost, tukaj ni več visokih gora, okolica nima posebne lepote. Kar daje Lincu lepoto, je to, da stoji ob Donavi, ki je tukaj že zelo mogočna. Teče tik ob mestu. Dolg most vodi čez njo. Na oni strani je še nekaj mesta,

je, cerkev — posvečena Žalostni Materi božji — je tudi večja in sicer farna, in gostilne zgoraj so vse v večjem in bolj modernem slogu prirejene. Električna železnica vodi na vrh.

Glavna krasota v Lincu je nova stolnica, katero vidite na podobi danes, kakršna bo, ko bo

toda to ni več Linc, ampak je samosvoje mesto Urfahr. Onkraj Urfahrja se vzdiguje precej visok grič z dvostolpno cerkvijo na vrhu, z imenom Pöstlingberg. To je najbolj prijazna točka v okolici Linca. Pöstlingberg je precej podoben ljubljanskemu Rožniku, samo za polovico višji

dokončana. Stara stolnica tudi še stoji. Ima dva stolpa in nekoliko spominja na ljubljansko, toda je manjša in revnejša; tako da ni bilo popolnoma odveč, da so začeli zidati novo. Ko bo nova dovršena, bodo dali staro jezuitom nazaj, ker je prvotno bila jezuitska. Zdaj so jezuitje zunaj me-

sta na prijaznem griču Freienberg. Razen jezuitov sva izmed redov opazila še kapucine, karmelite in uršulinke. Maševala sva pri karmelitih.

Novo stolnico, posvečeno Brezmadežnemu spočetju, je začel zidati slavni škof Franc Jožef Rudigier pred kakimi 40 leti. Rudigier je eden najsлавnejših škofov avstrijskih v preteklem stoletju. Bil je mož, poln apostolskega duha, pobožen in neustrašen. Z veliko odločnostjo je branil pravice Cerkve nasproti vladi, kar mu je nakopalo — ječo. Preden so ga odpeljali v ječo, se je oblekel v škofovsko opravo, da so ga zaprli kot škofa. Bil je torej ne samo spoznavalec, ampak tudi mučenec, četudi ne ravno do krvi. To je bilo v času, ko je bil liberalizem v Avstriji na višku. Zdaj smo že toliko na boljem, da bi kaj takega ne bilo zlepa mogoče. Cesar ga je potem pomilostil. Cerkev ga je pa že proglasila za »služabnika božjega«, in upajo, da bo proglašen za »blaženega«, če ne celo za svetnika. Truplo njegovo leži v kripti (spodnji cerkvi) nove stolnice.

Proglašenje svetnikov in blažencev, to je počasna in težavna reč; treba je pobožne sile in nadležnosti, da se reč naprej spravi. Če se pa veliko trudijo, pa le gre. — Dovolim si vprašati, če gre z Rudigierjem, ali bi ne šlo morebiti tudi z našim Slomškom kakor z Baragom? Morda Slomšek ni bil manjši od Rudigierja, (Baraga že celo ne). Če beremo obeh življenje, moramo le strmeti nad njuno apostolsko delavnostjo, kakor tudi nad lepimi čednostmi. Rajni Kosar, sam mož po volji božji, ki je Slomška poznal najbolje, je izrekel misel, da ga utegnemo častiti še na oltarjih. Bog daj, da bi do tega prišlo!

Stolna cerkev v Lincu bo ena najlepših in največjih v Avstriji, če ne celo najlepša. Slog ji je gotoski, kakor vidite. Zdaj je dodelan samo šele prezbitერიj (s kriptο) in zvonik. Prezbitერიj sam je že velika cerkev. Prizidati se morata še prečna in podolžna ladija; cerkev bo imela obliko

križa. Obsegala bo 20.000 ljudi. Dokončati jo upajo v kakih 25 do 30 letih. Zvonik je visok 134 metrov. V njem je sedem zvonov; veliki bo imel vsaj kakih 100 centov. Goni jih elektrika. Ob marijanskem shodu so večkrat vsi skupaj peli. Bila je to krasna, mogočna muzika. Zvoné pa ne ubrano ali »ustreženo«, kar je pri sedmih zvonovih gotovo že težko. Tudi pri nas nekateri muzikalni strokovnjaki zahtevajo, da se morajo zvonovi obešati tako, da bo zvonilo neustreženo, češ, da ni vedno ena in ista melodija, ampak se čujejo vedno novi akordi. Kot star prijatelj zvonov in zvonjenja — od tistega časa, kar sem hodil k domači podružnici z mežnarjem zvonit opoldne in zvečer — si dovolim tudi jaz v tej reči povedati svojo misel, da ta način zvonjenja ne bo za naš okus in našemu ljudstvu ne bo se nikdar prikupil. Da, pri sedmih zvonovih se to že lepše sliši, kjer množina glasov nekako vse zalije; če se pa dva, trije ali štirje zvonovi lové brez reda, nastane časih velika praznota, drugič pa udarijo vsi skupaj — in to je mučno za uho. To ne bo za nas, kakor tudi — dasi moramo biti prijatelji pravilnega cerkvenega petja v cerkvi — toda enoglasno ljudsko petje (n. pr. litanije), se nikdar ne bo omililo pred večglasnim petjem. Drugod morebiti da, a nam je to tuje, mi smo po svoje navajeni. in menim, da ta navada ni nič hudega. Ravno tako pritrkavanje, dasi je nekako igračkanje z zvonovi, vendar ima na sebi nekaj slovesnega, prazničnega. Mislim, da v tem oziru lahko ostanemo pri starih navadah: naj bodo Bogu v čast!

Vidite, ljubi moji spremljevalci na potu, spet me je s pota zaneslo na stran — v naše domače zvonike. Oh, prosim, imejte potrpljenje z menoj! Povedal sem vam o Lincu vse, kar je vredno, da se pové. Ulice in hiše so pa v vsakem mestu zelo enake.

To je tedaj Linc. In v tem mestu je bil 8. in 9. septembra preteklega leta velik marijanski ali Marijinih družb shod.

Misijonska poročila.

Dobri pastir.

(Misijonska zgodba. Konec)

Truplo umrlega zamorskega poglavarja, ki je že napol gnilo, je bilo krito z raznim smešnim lepoticjem, z znamenji njegove glavarske časti, bojnim orožjem, poganskimi svetinjami in maliki, ki naj bi ranjega spremili na drugi svet, da mu vse to tudi na drugem svetu ostane v službo in bogočastje. Ko bi prazna vera ne tirjala več kakor to in bi se s to doto za oni svet strašni vladar zadovoljil, bi ne trpeli posebne škode ne on in ne pri življenju ostali. A najhujša domišljija te poganske prazne vere je, da morajo s kraljem ali sploh z bogatašem, ki je imel sužnje, tudi ti sužnji ž njim na oni svet, da naj bi mu tudi tam stregli. Okrog groba so zato postavili 50 stebrov in k vsakemu stebri so vlekli sedaj pa sedaj enega ubogega sužnja, ki naj bi postal žrtev te divje šege. Gorje tistemu, ki bi pri tem pokazal kakršnokoli znamenje nevolje! Največje zaničevanje bi zadelo njega in njegovo sorodništvo; zakaj po njihovem mnenju je bila to velika čast za onega, ki je smel s kraljem iti na oni svet, da mu tam streže. Voljno se dajo vsi sužnji kakor darovane ovce privezati k stebrom, opazovani od gledajoče množice, a čarodejec ali svečenik hodi oblastno na sredi okrog in mrmra svoje čarodejske besede. Sedaj privlečejo tudi mladega dečka, ki je v nemi vdanosti upiral svoje črne oči proti nebesom; bil je naš Romer. Ko bi bil vedel, s kakšno ljubeznijo je na ta nedolžni dar gledal nebeški Oče, in da se mu bo njegovo hrepenenje po svetem krstu skoraj izpolnilo, ne bil bi se vdal v topo obupnost, ki se ga je bila polastila, ker ni nikjer več videl odrešenja.

Zdaj pristopi čarodejnik s satanskim izrazom v licu k prvi žrtvi ubogih in mu zabode bodalo globoko v srce. Vse okrog je tiho, vsak napeto opazuje vse njegovo gibanje; zdaj stopi k drugi žrtvi, bil je Romer; na strani omahujočega darovanca pričakuje sedaj tudi on smrtnega zabadljaja, v tem trenutku se zasliši neko šumenje med vejami — brza, hlastna stopinja, krvnik morivec čuti naenkrat, da ga je nekdo z močjo prijel za roko, ki se je bila z bodalom že dvignila, da ga porine Romerju v srce. Krik radosti zadoni v zrak. Romer spozna svojega rešitelja.

»Nesrečnež, kaj počenjaš tu, proč odtod, če nočeš, da se duh našega kralja nad teboj ne maščuje,« tako kriči čarodejnik od jeze in ljutosti ves iz sebe, ker je bil pri svojem početju moten.

»Stoj, ti služabnik nepravega boga! Pusti svoje brezumno delo, te nesrečnike brezumni domišljiji darovati in s tem razžaliti pravega Boga nebes in zemlje, stvarnika in edinega vladarja nad življenjem in smrtjo, katerega služabnik in poslanec sem jaz!« — V svetem navdušenju in s plamenečim pogledom je P. Jožef te besede govoril, pa mesto da bi zamorca pretresle, so le še bolj vnele njegovo jezo.

»Ti žališ našega boga,« vpije čarodejnik, »odlazi odtod, ako te naj ne kaznujem, kakor zaslužiš!«

Slišalo se je pritrjevalno mrmranje okrog pri gledavcih, katerim je motenje že predolgo trajalo, in misijonar je spoznal, da za svojega ubogega darovanca ne more nič več storiti. Še zadnji poskus, da bi Romerja vsaj oprostil — je zastoj. Zaman je čaro-

dejcju ponujal 5.000, 10.000, da celo 20.000 ovratnic in zapestnic, kar je bilo skoraj nezasiščano bogastvo za tisto vas. Črncu so se oči poželjivo zasvetile pri tej ponudbi in sam bi bil pač rad privolil. Ali vedno glasnejše mrmranje med gledajočo množico ga je podučilo, kako nevarna bi zanj utegnila postati taka prememba slovesnosti. Nikakor ni bilo več mogoče dečka oteti! Sedaj je moral pater vse moči napeti, da reši vsaj dušo. Naglo se približa dečku, v katerega očeh se je bralo živo hrepenenje po svetem krstu.

»Oče moj, bodi zdrav, v nebesih se spet vidiva!« Obenem pa vzame pater Jožef stekleničico z vodo iz obleke in jo izlije nad glavo otroka, začeni govoriti pri tem krstne besede. Tu popade tudi čarodejec roko misionarja, s katero je držal stekleničico z vodo. »Proč, proč, otrok je moj!«

»In nomine Patris« — se glase besede iz ust napadenega, z vso močjo se ustavlja, in »et Filii« — moli mašnik, a zdaj ga razbesneli čarodejec siloma sune strani.

Ali se junaški srčnosti patra ne bo posrečilo dokončati opravilo svetega krsta?

Še silnejši postaja boj, bodalo leti z višine in se globoko zabode v telo dečka, toda nad povešeno glavico teče obenem tudi voda čiščenja, in med smrtno grgranje se družijo tudi besede »et Spiritus sancti. Amen.« . . . Amen, deček je mrtev . . . a njegovi zali duši se odpro vrata nebeškega paradiza . . .

* * *

Na misijonski postaji je bilo vse vznemirjeno; P. Jožef je že pred dvema dnema izginil in vse iskanje je zastonj. Bali so se vsi že najhujšega in prišli slednjič v ono vas, kjer je padel Romer kot žrtev divje poganske prazne vere in izdihnil svojo dušo. Zelo hladnokrvno pokažejo nekateri med utami sedeči zamorci misionarjem na novi griček, ki je pokrival kralja in vse mu darovane. Tam so našli truplo Romerjevo in njegovega rešitelja, poslednje z mnogimi ranami obdano . . . Črnci so ga zaklali, besni zavoljo posrečenega krsta. En dar več za njihovo brezumno slovesnost! . . .

Dobri pastir je dal svoje življenje za svoje ovce.

Nekaj novega.

»Bogoljub« odpira s tem nov predalček za branje in razlaganje zgodeb sv. pisma. Mohorjeva družba prinaša že mnogo let po en zvezek »zgodbe« s krasnimi slikami in lepo zbrano razlago. a žal, da se ta zlata knjiga, ki je polna nebeških zakladov, premalo prebira, premalo študira. Tukaj hoče »Bogoljub« poseči vmes in svoje naročnike in bravce bodriti in napeljevati k pridnemu in kostonosnemu branju sv. pisma.

Kako naj bi se to vršilo?

Vsaka številka »Bogoljuba« prinese odlomek svetopisemskega berila, tako nekako, kakor se bere ob nedeljah v cerkvi, ali kakor ga imajo »Zgodbe sv. pisma« Mohorjeve družbe.

Ta odlomek bo treba pazljivo prebrati in premisliti, neznane besede in izraze poiskati in potem dati odgovor na tista vprašanja, ki bodo postavljena pod dotični odlomek sv. pisma.

Odgovori se morajo napisati kratko pa jasno in določno in poslati uredništvu »Bogoljuba«. Te odgovore bodo veččaki pregledali in presodili.

Imena onih, ki bodo na vsa vprašanja prav odgovorili, pridejo tiskana v list; najboljši odgovor zasluži primerno darilo.

Naloga je lepa, trud prekoristen; torej le srčno na delo, uspehi bodo vaše obilno plačilo!

O p. u r e d n i š t v a. Uredništvo samo ni prišlo na to misel, ampak neki učenj gospodje v Ljubljani so bili tako prijazni, da so iz proste

volje sprejeli to delo, in uredništvo jim rado odpira prostore lista v ta namen, želeč, naj bi se njih želja v polni meri izpolnila. —

Obenem pa, ko vam mi ta vprašanja zastavljamo, pa dajemo tudi na prosto, da sme vsakdo izmed vas staviti kako vprašanje, če ina kaj na srcu, kar bi rad poizvedel. Tole je bila že daljša želja urednikova, a si je mislil, da to utegne delo pri »Bogoljubu« dokaj pomnožiti, če bi prišlo veliko vprašanj. — Ker so pa pri volji omenjeni dobri gospodje tudi pri tem po potrebi pomagati, pa začnimo!

Zdaj se pa le pridno lotite prve vam stavljene naloge!

I. naloga.

» V dnevih Heroda, judejskega kralja, je bil duhovnik, Zaharija po imenu, iz Abijeve vrste, in njegova žena izmed Aronovih hčera, in Elizabeta ji je bilo ime. Bila pa sta oba pravična pred Bogom, živeča po vseh Gospodovih zapovedih in postavah brez napake. Toda otrok nista imela, ker je bila Elizabeta nerodovitna in sta bila oba že priletna.

Prigodilo se je pa, ko je Zaharija opravljal duhovsko službo pred Bogom po redu svoje vrste, ga je po navadi duhovščine zadel žreb, da naj vstopivši v Gospodov tempel zažge kadilo. Vsa množica ljudstva je bila pa zunaj in je molila ob kadilni uri. Tu se mu prikaže Gospodov angel, stoječ na desni strani kadilnega oltarja,

Zaharija ostrini, ko ga zagleda, in strah ga obide. Angel mu pa reče: »Ne boj se, Zaharija, zakaj uslišana je tvoja prošnja; in tvoja žena Elizabeta ti porodi sinu, in njegovo ime imenuj Janez. In radoval se boš in veselil; in mnogo jih bo veselih njegovega rojstva. Velik bo namreč pred Gospodom; vina in močne pijače ne bo pil in še v maternem telesu bo napolnjen s Svetim Duhom. Mnogo Izraelovih otrok bo izpreobrnil k Gospodu, njihovemu Bogu. In pred njim pojde v duhu in moči Elijevi, da obrne srca očetov k otrokom, in neverne k modrosti pravičnih, da pripravi Gospodu popolno ljudstvo.« (Luk. 1, 5—17.)

Vprašanja:

1. Kaj izvemo o angelih iz teh besed svetega pisma?

Kako je bilo temu angelu ime?

2. V čim obstoji velikost sv. Janeza pred Gospodom?

Kako so se imenovali taki možje med Judi, ki so živeli tako držno, kakor sv. Janez Krstnik?

Kako se danes imenujejo tisti, ki se združujejo takih pijač?

3. Koliko Herodov nam je znanih iz zgodovine, in kako so med seboj v rodu?

4. Kako je poskrbela Mojzesova postava za naraščaj duhovnikov?

Kdo je razdelil duhovnike v vrste in zakaj se je to zgodilo?

Cerkveni razgled.

Po svetu.

Dar abesinskega kralja — sv. očetu. Francoski duhovnik Bernhardt, ki je prišel iz Abesinije v Rim, je pripeljal sv. očetu dva leva, dar kralja Menelika.

Rim. Dne 17. maja bo slovesno proglašena blaženim častivredna Marija Magdalena Postel, ustanoviteljica in prva glavna predstojnica redovnic, ki se imenujejo »Sestre krščanske šole usmiljenja« na Francoskem.

† **Pariški kardinal Richard** je umrl 28. januarja. Bil je 22 let nadškof v Parizu. Kljub visoki starosti (87 let) je pogumno stal v boju, ki ga

imajo prestajati na Francoskem katoliška cerkev in njeni čuvaji. Nastopal je vedno srčno in odločno ter užival pri dobrih katoličanih v Parizu visoko spoštovanje. Ko je bil lani izgnan iz nadškofovske palače, so mu Parižani priredili velikansko in navdušeno počaščenje. — Za naslednika mu je določen pomožni škof Leon Adolf Amette.

Češke škofije za zlatomašnika sv. očeta Pija desetega. O priliki 50letnice papeževega mašništva so priredili v Pragi lepo razstavo daril, ki so namenjena sv. očetu. V palači grofa Frančiška Thuna so bile nalašč v ta namen najete

štiri sobe, kjer so bila razvidna darila vseh štirih čeških škofij. Na razstavi je bilo 117 mašnih oblačil, 35 velikih plaščev, 68 parov obleke za levite, 110 roketov, 27 kelhov, 5 monštranc, 116 mašnih srajc, trije altariji za misijonarje in še mnogo drugih drobnarij. Med dobrotniki, ki so sodelovali pri razstavi, je zastopana duhovščina, plemstvo, samostani; posebno se še omenja plemenita soproga avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda.

Katoliški tisk na Hrvaškem. V Zagrebu se je ustanovilo »Pijevo društvo za katoliški tisk na Hrvaškem.« Pokrovitelj je škof krški msgr. dr. Anton Mahnič, ki je prišel osebno k ustanovnem shodu. Predsednikom je izvoljen Mijo Tkalčič.

Umrl je škof dr. Mavrovič v Senju. Hrvaški narod je izgubil v njem vestnega, delavnega moža, ter obenem rodoljubnega in res katoliškega škofa. Deloval je z vso vnemo ne le za verski napredek ljudstva, ampak tudi gmotna korist njegovega ljudstva mu je bila vedno pri srcu.

Katoličanom na Ruskem prihajajo zopet vedno težji časi. Verska svoboda zanje je trajala le nekako od Velike noči do jeseni l. 1905. Zdajne razmere so pa močno take, kot so bile pred vojno z Japonsko. Izvrstnega in vnetega škofa Roppa je vlada ostavila, ne da bi mu povedala zakaj. Rim noče in ne more odobriti vladnega ravnanja in tako je škofija v Vilni brez pastirja. Ako hoče kdo prestopiti h katoliški veri, ima mnogo težav in sitnosti. Na bolje se bo obrnilo, ako bo Rusija na ta ali drug način zopet ponižana.

Žalostna smrt odpadnika. Dne 26. januarja je utonil v Vrbskem jezeru beljaški zdravnik dr. Hock. Pred leti je odpadel od katoliške vere in je v občinskem svetu vplival tudi na druge svetovavce, da se niso udeleževali cerkvenih slovesnosti.

Cerkveno posvečevanje — in prelivanje krvi, to je možno na Ogrskem, kjer vlada sovraštvo do vseh nemažarskih narodnosti. V slovaški občini Csernova je pastiroval od vseh občanov ljubljene župnik Hlinka, ki se je potegoval za slovaško ljudstvo ter je branil proti zatiranju mažaronov, — na drugi strani pa se je trudil, da bi ljudstvo povzdignil v gospodarskem in narodnem oziru. Znana mažarska sodna pravica ga je zalotila in mu naprtila radi malenkostnih narodnostnih vzrokov dve leti ječe, poleg tega se je izposlovalo, da je bil župnik suspendiran, da ni smel opravljati službe božje. Ljudstvo je sezidalo novo cerkev z lastnimi

žulji, ki naj bi bila posvečena; toda ljudstvo se je branilo, da bi se posvečenje izvršilo brez ljubljene župnika. Tisti dan, ko je bilo blagoslovljenje napovedano, je poslala svetna oblast pred novo katoliško cerkev 16 orožnikov, da bi čuvali dekana Pazurika, ki je imel izvršiti blagoslov. Toda ljudstvo ni pustilo tujcev v vas. Orožniki so hoteli množico razpoditi, a ljudstvo se je branilo in lučalo kamenje, nakar so orožniki streljali in umorili 11 oseb, 12 pa ranili. — Župnik Andrej Hlinka se je mudil zadnji čas na Moravskem in na Dunaju, kjer je imel več predavanj o zatiranju Slovakov. Češki katoliški narodni klub je poslal papežu Piju X. spomenico, ki v njej glede na krvave dogodke v Csernovi prosijo, da bi se kanonični proces župnika Hlinka kmalu končal in da bi se ustreglo pravičnim zahtevam katoliških Slovakov.

Bivša kraljica saška, ki je pred štirimi leti pobegnila in zapustila svojega soproga ter tri otroke, se je pred svetno oblastjo v Londonu poročila z nekim učiteljem glasbe, po imenu Toselli. Ne bi poročali takih žalostnih novic, ker pa se piše in čita po časopisih, da bodo prešestno gospo sprejeli sv. oče in da bodo doslej veljaven zakon s kraljem saškim razvezali in razveljavili. — dostavljamo in pojasnimo, da so take novice naravnost izmišljene, in da cerkveno veljavnega ter izvršenega zakona niti papež ne morejo razveljaviti.

Voditelj v srečno večnost. Molitvenik. Spisal A. M., duhovnik ljubljanske škofije. To je ličen molitvenik, pravi »vademezum« za preproste kakor za olikane kroge. Razdeljen je v dva dela: prvi del obsega v jedrnatih stavkih najvažnejše verske resnice v obliki premišljanj; drugi pa najpotrebnejše cerkvene molitve, prirejene po novem obredniku. Kdor hoče priročno elegantno mašno knjižico, naj si omisli ta hvalevredni molitvenik. Prodaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Cene v šagrin-vezanemu molitveniku z zlato obrezo in pregibljevimi platnicami so: 2 K 50 h, 3, 3 K 40 h, v isto usnje z zlato obrezo in vatiranimi platnicami pa po 2 K 65 h, 3 K in 3 K 50 h.

Francoskim cerkvenim »roparjem« ni nič kaj prijetno pri srcu, ko gre po celem svetu glas o njihovem svojevoljnem in svoježepnem gospodarstvu s premoženjem, ki so ga vzeli samostanom in cerkvam. Miliarda, ki so jo obljubljali ljudem za starostno zavarovanje, — je šla rakom žvižgat. V zadregi so vladni možje postavili ko-

misijo, ki naj preiskuje, v resnici pa zavleče, potlači in zakrije nesramne goljufije, kakor je bilo že več na Francoskem. Verski boj, ki so ga začeli prvaki-framasoni, nadaljujejo v deželi »svobode« nižji oblastniki. Tako n. pr. je župan v občini Koincerot prepovedal pri nekem pogrebu, nositi cerkvena oblačila in verske znake. Vsled preziranja te odredbe je bil ondotni župnik obsojen na pet frankov globe, osebe pa, ki so nosile križ in zastavo, — so dobile po en frank kazni. Lepa svoboda, ki jo nam obetajo naši svobodomisleci!

Ni čuda, če so pri zadnjih državnozborskih volitvah na Češkem prišli na vrh socialni demokratje, saj je po sporočilu »Čecha«, edinega katoliškega dnevnika, na Češkem 327 župnij, kjer ni naročen in se ne bere noben katoliški dnevni časopis.

Za združenje. Papež Pij X. so sprejeli o priliki proslave 15stoletnice sv. Janeza Zlatousta uniatske škofo in katoličane grškovzhodnega obreda ter so v daljšem slovesnem nagovoru izrazili srčno željo, da bi se vsi kristjani Vzhoda združili z rimsko cerkvijo, in naj bi se odstranili predsodki, ki so povzročili nesrečni razkol. Sv. oče so nato podelili sv. blagoslov vsem kristjanom Vzhoda.

Varnostne naredbe sv. očeta. Da bi bile cerkvene dragocenosti in cerkvene shrambe varne pred tatovi in vlomilci, izdali so sv. oče več važnih določil in predpisov, ki so jih poslali vsem italijanskim škofijam. Zadnje čase preže razni omikani in neomikani uzmoviči zlasti na stare dragocenosti po italijanskih cerkvah, zato je bilo neobhodno potrebno, da so se cerkveni predstojniki opozorili, naj ukrenejo vse potrebno za varstvo svetišč, spominskih in drugih dragocenosti. Nedavno je izginila v cerkvi Monticello di Genga v Rimu več velevažnih in dragih predmetov, med njimi tudi kelih, ki ga je bil podaril papežu Leonu XII. kralj Ludovik XVIII., in ki je bil vreden 20.000 frankov.

Neverjetno se sliši, pa bo le res. V Združenih državah ameriških je bilo lani, kakor sporočajo časopisi, 16.781 samoumorov. Denarni polom je gnal v smrt celo milijonarje. Tolikrat se hvali in povišuje v nebo vse, kar je ameriškega; zgorajšnje žalostno poročilo pa kaže in potrjuje staro pravilo: »Ni vse zlato, kar se sveti.« Tudi Amerika ni obljubljena deželca, zlasti za tiste ne, ki hočejo prosto in brez Boga živeti. Še žalostnejšo sliko o Ameriki pa dobimo, če pomislimo,

da je število onih nesrečnih zakonskih, ki se ločijo, še mnogo večje, nego število samoumorov.

Nova cerkev Srca Jezusovega. Krasno mesto Bregenc ob Bodenskem jezeru se ponaša z novo cerkvijo, ki je posvečena presv. Srcu Jezusovemu. Po vernosti in krščanskem življenju znano ljudstvo na Predarlškem, tudi ne zaostaja v češčenju presvetega Srca; to so pokazali dobri meščani mesta Bregenca, ki so vse stroške (čez pol milijona kron) za zidavo krasnega svetišča pokrili s prostovoljnimi doneski. Cerkev bo posvečena v prihodnjem poletju.

Zdravoslovci se klanjajo Mariji Brezmadežni v Lurdu. Kakor znano, so bili začeli prostoizdarji gonjo zoper Lurd pod pretvezo, da preti nevarnost v zdravstvenem oziru Lurdu in okolišu radi preobilnega romanja na sv. prostor, — in da je treba vsled tega romanja preprečiti. Prostoizdarska zveza je najela pisatelja Bormefona, ki se je obrnil do raznih zdravnikov, da naj izreko svoje mnenje o tem, je-li Lurd za bolnike dobrota ali nesreča. Dobil je nekaj stotin odgovorov, ki so bili povsč nemu in brezverskim framasonom. — Nasprotno pa je nabral profesor in zdravnik v Lyonu dr. Vincent 3000 zdravniških izjav, ki so edine v tem, da je Lurd za bolnike velika dobrota. Med poslednjimi zdravniki je 55 takih, ki so člani visokih zdravniških šol.

»Slavnostni večer« v spomin in proslavo 1500letnice sv. Janeza Zlatousta so priredili dne 27. januarja ljubljanski gg. bogoslovci. V lepo sestavljenih govorih so gg. semeniščniki poveličevali vrline in čednosti velikega svetnika, ki ga prištevajo med največje cerkvene očete. Temeljito izvežbani zbor pevcev je proizvajal slavospev svetemu Zlatoustu v grškem besedilu in pa cerkvenoslovanski napev »Veličaj duše moja«. Nastopil je tudi tamburaški zbor, ki je udarjal s toliko točnostjo, dovršenostjo, da so se poslušavci kar čudili. — Slavnost je počastilo s svojim obiskom poleg presvetlega knezoškofa mnogo duhovščine; navzoči so bili tudi zastopniki iz Zagreba in Maribora.

Po domovini.

Duhovske zadeve v ljubljanski škofiji. Župnija Št. Jošt nad Vrhniko je podeljena č. g. Fr. Erzarju, č. žup. upravitelju v Košani. Duhovni svetnik č. g. M. Kolar, župnik pri D. M. v Polju je postal stolni kanonik in dekan v Ljubljani. — Stalni pokoj je dovoljen č. g. V. Aljančiču, župniku na Dobravi pri Kropi.

V proslavo zlate maše papeža Pija X. so nabrale in oskrbele plemenite in odlične gospe v Ljubljani večjo množino cerkvene obleke, perila in posodja, ki se izroči kot dar sv. očetu, da bodo mogli obdarovati uboge cerkve katoliškega sveta in misijone, ki najbolj potrebujejo pomoči. Zbrani darovi so bili v Ljubljani razpostavljeni dne 9. in 10. februarja.

Knezoškofijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu. Ministrstvo za nauk in bogočastje je podelilo III. gimnazijskemu razredu na tem zavodu pravico javnosti. Prvo polletje tekočega šolskega leta je bilo zaključeno 15. februarja. Izmed 163 gojencev jih je dobilo odliko 50, prvi red s popolnim uspehom 102, 11 jih je zaostalo. — Za stalnega učitelja z naslovom »profesor« je bil imenovan č. g. Ant. Koritnik.

Po alkoholu — v vodo. Tekom meseca januarja so potegnili iz Ljublanice tri utoplence, ki so zašli v nesrečo in smrt vsled alkohola in žganja. Nesreče se množe, — a revčki alkoholisti ne izpregledajo

V Celju je umrla dne 21. jan. po mučni bolezni č. šolska sestra M. Ksaverija Lipovšek, bivša učiteljica v ljubljanskem Marijanišču in zadnji čas na učiteljišču v Mariboru.

Naznanilo ponočnim častivcem presvetega Rešnjega Telesa v Ljubljani. Po noči med 2. in 3. marcom t. j. pustni ponedeljek na torek, bodo možje in mladeniči izvanredno molili presveti Zakrament v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Molila se bode 30. ura: Spravne molitve. Ta molitvena ura se bode darovala v spravo za premnoge storjene grehe v pustnih dneh. — Med 5. in 6. marcom pa bode zopet redna mesečna nočna ura in sicer pri sv. Jakobu. Molila se bode šesta ura: Češčenje sv. ran in sv. obličja Jezusovega. Tudi k tej nočni uri se vsi cenjeni častivci presvetega Zakramenta prav vljudno vabite.

Za ocenjevalce knjig, katerih vsebina spada v cerkveno področje, so imenovani za goriško škofijo: č. gg. dr. Frančišek Žigon, profesor bogoslovja, o. Stanislav Škrabec, frančiškan, dr. Jakob Brumat, profesor bogoslovja, Anton Zecchini iz Jezusove družbe.

V stalni pokoj sta stopila č. g. Hilarij Vuk, župnik v Ravnah in č. g. Jožef Mašera, vikar v Št. Mavru. Zadnji je dobro znan romarjem na Sveti Gori, kamor je veliko let hodil spovedovat vsako soboto.

V začasnih pokoj do enega leta je stopil č. g. Andrej Mesar, vikar v Lokavcu.

Smrtna kosa. V Selu na Goriškem je umrl Fr. Kosovel, star 94 let, oče g. župnika iz Štandreža pri Gorici. Najstarejši sin je sedaj star 70 let. Ako bi prišli vsi njegovi potomci skupaj, bi šteli približno 100 oseb.

Umrl je 19. januarja g. Janez Pavlič, župnik na Bizeljskem. Provizor je postal ravno tam Janez Hribar, začasní deficient na Rečici.

Iz Ambrusa. Zopet je nemila smrt posegla v našo družbo. Vzela nam je drago sestro-Angelo Gregorič. Dne 30. prosinca smo jo spremili k večnemu počitku, sosesre z gorečimi svečami, pevski zbor ji je pa zapel. — Dan celodnevnega češčenja je potekel v našo zadovoljnost, da bi le tudi Bog bil z nami zadovoljen. Odlikovala se je posebno vas Ambrus in pa Marijini družbi. Sploh dekliška Marijina družba lepo napreduje. Le mladeničem bi bilo želeti malo več poguma.

Rečica na Štajerskem. V »Bogoljubu« bremo, koliko sreče in nedolžnega veselja uživajo po naši domovini čista in nepokvarjena srea pod belim praporom Marijinim! Bolesno se vprašujemo: Zakaj pa mi ne? Saj je tudi pri nas mnogo Marijinih otrok ali takih, ki želijo postati Marijini! O naj le privihra Marijina zastava tudi v našo lepo župnijo, trumoma se je bomo oklenili in oklenile. Koliko več lilij, več vijolic, več vrtnic bo cvetelo v našem vrtu. Saj so tla tako pripravna: globoko versko prepričanje in vsprejemljivost za vse dobro in lepo. Imeli smo lani okoli 8800 sv. obhajil, razne bratovščine cvetejo, imamo 75 rož društva živega rožnega venca, 276 družin časti skupno sv. Družino, največ veselja daje pa češčenje sv. Rešnjega Telesa (molitvene ure ob nedeljah popoldne in o prvih petkih zjutraj). Za škapulir presv. Srca je veliko navdušenja. Brezmadežna naj nam pa nakloni, da še v tem jubilejnem letu postanemo njeni!

Slovenska moška Marijina družba v Trstu. Dne 9. svečana smo imeli izvanredni slovesni shod v proslavo papeževe petdesetletnice. Kar smo nabrali milodarov, smo jih poslali na škofijo. — T a j n i š t v o v naši družbi je sedaj sprejel ud Anton Ažman. Prvi predlog njegov je bil ta-le: Vsak družabnik dobi pri sprejemu svojo stalno številko, katerá mu ostane tudi po smrti. To številko si mora dobro zapomniti. Pri mesečnih shodih jo mora na posebnih malih listkih oddajati (najprimernejše pri miloščini v pušico) z namenom, da bo v pregledni

knjigi zaznamenovana njegova navzočnost. Komur je mar za čast, ne sme pustiti v pregledni knjigi pri svojem imenu sramotnih praznot. Kdor se ne more udeležiti shoda, naj se pismeno ali ustno opraviči, kar se bo v pregledno knjigo tudi zapisalo. V slučaju bolezni, odpotovanja, pravega zaprečenja, zado- stuje odboru povedati le številko. — Kdor se neopravičeno večkrat shoda ne udeleži ali pa številke iz zanikrnosti ne oddá, bo izključen iz družbe.

Iz Sv. Križa pri Kostanjevici. Obe naši Marijini družbi, mladeniška in dekliška, živita in vrlo napredujeta. Dekliška družba je oba glavna družbena praznika Brezmadežnega spočetja in sv. Neže zelo slovesno obhajala. Obakrat je bil slovesen shod s skupnim sv. obhajilom in pri obeh shodih so se kaj lepo prepevale Marijine pesmi. Posebno praznik sv. Neže, ki je drugi glavni praznik naše družbe, nam je prinesel mnogo duhovnega veselja, ker so res krasno pele Marijine družbenice-pevke med sv. mašo.

V Belatincih smo pokopali 2. januarja č. g. Petra Kolarja, župnika, dobrega in zvestega pastirja svojih ovčic. Sprevod je bil velikanski, okoli osem tisoč ljudi ga je spremlilo k večnemu počitku. Dasiravno je več let bolehal, vendar je opravljal svoje dolžnosti v cerkvi in spovednici, in še dva meseca pred smrtjo nam je napravil sv. misijon, katerega dozdaš še ni bilo na ogrski slovenski zemlji. Naj v miru počiva!

Iz Idrije. Tudi pri nas nameravamo ustanoviti že zdavnej zaželjeno »mladeniško Marijino družbo«. Ali že prvi dan, ko smo šli prosit dovoljenja, smo imeli mnogo nasprotnikov, pa zaupa- joči v pomoč božjo in Marijino, smo se odločili, da hočemo vstrajno in neustrašeno delovati v družbi in ji pridobivati novih udov. Vpisalo se je že nekaj dobrih in poštenih fantov. — Slovesni sprejem bo na praznik Marijinega oznajenja, dne 25. srčca. Nič se nam ni treba bati, kaj bo ta ali oni rekel; če bom v Marijini družbi, ampak v čast in ponos si lahko štejem, imenovati se si- nove Marijine. Če se ne sramujejo imenitni možje in gospodje biti v Marijini družbi, toliko bolj se moremo čutiti srečne, da smo v tako odlični družbi. Ne bomo gledali na število, ampak na to, da si bomo prizadevali natanko po pravilih živeti in z lepim zgledom druge pridobivati. Vpisovali se bodo tudi tisti učenci, ki hodijo zadnje leto v ljudsko šolo, vendar slovesno sprejeti bodo šele, ko bodo spolnili 14. leto. Skrbimo torej, da pre-

magamo tisti neumni in nesrečni strah pred ljud- mi, ki toliko dobrega zamori. Več krščanskega poguma, več svetega ponosa! — Trije mladeniči.

Studeno pri Postojni. Ob priliki celodnev- nega češčenja sv. Rešnjega Telesa smo imeli tri- dnevne duhovne vaje za obojno Marijino druž- bo. Vodil jih je č. g. p. J. Pristov iz družbe Jezu- sove. Lepi govori so našli pot v srca; kažejo se lepi sadovi. Shode imamo mesečne tako pri de- kliški, kakor tudi pri mladeniški družbi. Pripo- roča se jim tudi mesečna spoved. Število »Bo- goljubov« se je letos nekoliko pomnožilo, vendar bi bilo želeti, da se še bolj. Ako bo šlo po sreči, napravimo letos igro »Lurška pastarica«; lani smo »Sv. Cito«. Ena tovarišica nam je umrla, druge se omožijo, pa pristopajo vedno nove, da jih je vedno lepo število v družbi.

Iz Čemšenica. Že polšesto leto obstoji pri nas dekliška Marijina družba, pa šele lansko leto 15. decembra je umrla prva Marijina hči. — Imela je res krasen pogreb, ki bode ostal v spo- minu vsem njenim tovarišicam. Ker je bila rajna Alojzija Izlakar pri vseh Marijinih hčerah zelo priljubljena, so jo njene tovarišice polnoštevilno spremile k večnemu počitku. Šle so ji naproti z družbenim banderom; tudi drugega ljudstva se je obilo zbralo pri njenem pogrebu. Marijine hčere so ji zapele par žalostink v cerkvi in na pokopališču ter so obsule z lepimi vencí njen grob, kjer je imel voditelj Marijine družbe gin- ljiv govor njej v slovo, pogrebcem v spodbudo, njenim domačim pa v tolažbo. Tudi za več svetih maš so zbrale ter prvo nedeljo po pogrebu mo- lile za pokoj njene duše — zveste ji tovarišice.

Iz Kostanjevice. Dne 18. januarja t. l. je smrt pobrala Marijino hčer Jožefo Kuntarič iz Kosta- njevice radi krute jetike. Pred kakim poldrugim letom je šla v Ameriko k sorodnikom, a se je pred božičnimi prazniki vrnila domov že prava žrtev neozdravljive bolezni. Prišedši domov, se je vlegla takoj ter je mirno in vdano trpela, več- krat prevedena s sv. zakramenti. Zlasti lepa je bila njena smrt, ko je v navzočnosti voditelja in nekaterih Marijinih hčera s smehljajem na ustih klicala Marijo in tako izdihnila svojo dušo. Tudi pogreb je bil zelo lep. Spremila jo je de- kliška Marijina družba z zastavo, pred hišo in na grobu so ji v slovo lepo zapele dekleta Mari- jine družbe.

Iz Senožeč. 31. januarja je bilo tukaj celo- dnevno češčenje. Letos je bilo posebno slovesno, ker so nas prišli presvetli g. knezoškof počastit.

Že prejšnji večer so pozno v noč spovedovali in še drugi dan jih je bilo veliko pri spovedi. Molili so vsako uro druga vas; vsako uro je bilo dosti častivcev.

Fram pri Mariboru. Letos prihaja k nam 66 iztisov »Bogoljuba«, lani pa 40. — Marijina družba šteje 50 mladeničev in 100 deklet. — Župnija šteje okoli 2400 duš. Poročenih je bilo lani 20 parov. Sv. obhajil je bilo nad 7000. Šoli imamo dve: petrazrednico v Framu in enorazrednico na Pohorji, poldruugo uro daleč. Duhovnik pa je samo eden. — (Priden mora biti in zdrav. Torej lepo pozdravljeni! Ur.)

Svibno. Naša Marijina družba dobro napreduje; dekleta redno vsak mesec, nekatere po večkrat, pristopajo k sv. zakramentom. Dobro znamenje je, da raste češčenje presv. Srca Jezusovega. Vsak prvi petek v mesecu molimo eno uro v čast presv. Srcu, in v obilnem številu pristopajo k mizi Gospodovi. Drugo nedeljo, ki je odločena dekletom, se zbirajo mnogoštevilno pri uri molitve krog svojega Boga v tabernakelju, med uro zapoje tudi kako primerno pesem. Moram še omeniti, da se je v naši družbi vpeljala Klaverjeva družba, kjer z majhnimi prispevki pomagamo misijonarjem reševati nesrečne zamorce. Število »Bogoljubov« se je izdatno pomnožilo.

Begunje pri Cerknici. V nedeljo, 12. januarja, je tukajšnja Marijina družba spremila k zadnjemu počitku svojo ljubljeno tovarišico Marijo Bonač iz Topola, ki je bila res vzor Marijinih hčera. »Zgodaj je končala, pa je spolnila veliko let; zakaj njena duša je Bogu dopadla, zato je hitel, jo vzeti izmed hudobij . . .«

Z Dol pri Litiji. Na rožnovensko nedeljo pretečenega leta se je pri nas vpeljala rožnovenska bratovščina. Vsako prvo nedeljo v mesecu imamo rožnovensko pobožnost, namreč pred podobo rožnovenske Marije se moli sveti rožni venec v cerkvi, potem je z lepim kipom rožnovenske Marije procesija, pri kateri se pojo Lavretanske litanije, po procesiji je v cerkvi sv. blagoslov. Ljudstvu je to prav priljubljena pobožnost, saj so domalega vse družine vpisane v to bratovščino. — Od 16. do 24. novembra lanskega leta smo imeli sv. misijon, katerega so vodili č. g. lazaristi iz Ljubljane; ljudstvo se ga je udeleževalo z vso vnemo. Zlasti veličastna je bila sklepna procesija s presv. Rešnjim Telesom, da take še ni videla naša hribovska župnija. — O božičnih praznikih smo imeli v cerkvi lepe

jaslice, podobe so kakor žive, ljubki in veseli spomin za stare in mlade, posebno za otroke. — »Bogoljubov« prihaja v našo župnijo 40, zares lep napredek, ker lansko leto smo jih imeli samo 7. — Dekliška Marijina družba se tudi lepo razvija, veliko je pridnih, poštenih deklet, nekaj pa je že tudi vmes plevela, ki pa se poruje in proč vrže.

Hrušica v Istri. Naša Marijina družba, akoravno še zelo mlada, prav lepo napreduje. Število udinj se je že pomnožilo za 29, tako da je sprejetih dosedaj že 93 deklet in — bodi povedano dekletom v čast — vse se prav lepo obnašajo in so drugim le v zgled. O plesu seveda ni niti govora, akoravno so bile nekatere prej prav vesele plesavke. — Za Svečnico je imela Marijina družba zjutraj skupno sv. obhajilo, h kateremu so prišle nekatere v snegu in burji dve uri daleč! Lep pogled, ko je bilo pred Marijinim oltarjem 93 deklet obhajanih! Popoldne pa smo imeli slovesen shod in slovesen sprejem 24 novih udinj. Drugi dan potem je pa že pristopila prva družbenica k oltarju kot nevesta. Pevke-družbenice so svoji tovarišici v slovo prav lepo pele med poroko in sv. mašo. Osem dni potem pa smo že spremili eno najboljših in najmlajših družbenic k večnemu počitku. Pač, Marija je poklicala svojega zvestega otroka k sebi v večje, večno veselje! Pokojnica je bila v treh dneh zdrava — in mrtva! Pogreba so se udeležile seveda dekleta Marijine družbe s svetinjami in z gorečimi svečami. Družbenice-pevke pa so zapele svoji pokojni tovarišici v slovo lepo in ginljivo žalostinko na domu, v cerkvi in na grobu. Pogreb je bil prav lep, vreden Marijinega otroka!

Iz Št. Vidu na Dolenjskem. Tretjo adventno nedeljo smo imeli zopet priliko veseliti se navzočnosti prevzviš. gospoda knezoškofa, ki so od sobote na nedeljo spovedovali nad 8 ur ter dvakrat v cerkvi govorili. Sv. mašo ob 8. uri so Prevzvišeni darovali za obe družbi in pri tem obhajali okrog 600 članov mladeniške in dekliške Marijine družbe, ki sta imeli ta dan slovesen shod s skupnim sv. obhajilom. Slovesnost je izvanredno povzdignil naš mogočen pevski zbor, ki je ob tej priliki polnoštevilno nastopil. Pa smo res lahko ponosni na tak zbor! Do 80 pevskih moči šteje. Slišali smo moške, ženske in mešane zборе. Vse pesmi so bile strogo cerkvenega duha in nekatere prav umetniške. — 28 deklet so popoldne imenovane nedelje sprejeli Prevzvišeni na novo v Marijino družbo. Tudi tu se kaže

lep napredek in zanimanje za dobro stvar. Bili so tu v naših lepih šentviških ravninah časi, in ne davno, ko je veljalo za sramoto, stopiti pod Marijino bandero, sedaj se je to obrnilo, hvala Bogu. Dekleta se rade oglašajo za družbo in si štejejo v največjo čast biti poštena in dobra Marijina dekleta. Sedaj se sramujejo dekleta biti izven družbe. Želeti je samo, da še mladeniče preveje enkrat oni duh, katerega še tupatam pogrešamo. — 22.000 sv. obhajil se je razdelilo letošnje leto med vernike naše župnije. Gotovo je pri tem največ udeležena Marijina družba, in posebno deklinška, ki šteje skoro do 500 udov. — Šest članic naše družbe nam je to leto ugrabila nemila smrt. Bile so vse prav vzorne hčere Marijine. — Nov oltar dobila je podružnica sv. Lamprata v Pungertu. Ob božičnih praznikih blagoslovili so ga mil. g. opat zatiški. Slovesnosti so prisostvovali tudi naš rojak g. dr. Janežič, ki so ob tej priliki imeli tudi cerkveni govor. Oltar so na svoje stroške napravili županov oče iz Dolenjevasi. — Za novo cerkev v Vel. Gabru se pridno dovaža material. Lesa, peska in apna nagromadenega je okrog stavbišča že velike množine. Ako ne pride vmes kaka posebna zapreka, se spomladi prične s podiranjem stare in zidanjem nove cerkve. Cerkev je nujno potrebna in bo obenem kras vse okolice. Zato ji nakloni Bog še mnogo novih dobrotnikov!

Št. Lpš pri Žineku na Koroškem. Lani je nastalo pri nas izobraževalno društvo za moške, letos na novo leto Marijina družba, in zdaj se čudimo sami sebi, zakaj smo se toliko bali. Fantje sami so hoteli imeti društvo, zdaj gre dobro. O Marijini družbi smo govorili že dve leti, mislili smo pa, da je nikoli ne bo, vendar župnik poskusi, pokliče misijonarja o. Kitaka iz Ljubljane, bile so tri dni pridige, nastane zmedenost in strah, posebno zavoljo »raja« (plesa), na novo leto popoldne je bilo ljudstvo strašansko račovedno, kaj bo, cerkev polna kakor nikoli. 18 trdnih deklet je bilo sprejetih, družba vpeljana, v cerkev grede so se še moški in ženske po svoji navadi posmehovali, vun je šlo vse resno, uspeh pa je nepričakovano vesel. O Božiču leta 1905. so zgoraj imenovani gospod z lepimi govori vpeljali bratovščini presv. Srca Jezusovega in rožnega venca, lani o postu je bil misijon, a gorečnost za sv. zakramente se ni zbudila. Zdaj pa so Marijine hčerke na Svečnico prišle brez opominjanja same vse z znaki k spovedi in sv. obhajilu, 1. petek jih je začelo 12 zadostilno sveto

obhajilo, prva pevka uči družbenice primernih pesmi. Vsako nedeljo, kadar ni molitvene ure, bo prednica četrt ure brala iz družbene knjižice in »Hči Brezmadežne«, vsak mesec pa bo zapovedani shod z naukom, 1. petek ali nedeljo skupno sv. obhajilo. Oglasilo se jih je že 30. Marijina družba je naredila velik strah. To kaže, da se deklinči zavedajo, da je Marijina družba kaj drugega kot bratovščina. Sili deklet k odločitvi, da se odloči za svet ali Marijo. Ravno v tem je velika moč družbe Marijine. Poskusite še drugod po Koroškem in premagajte nepotrebni strah! Le začeti je treba, pa gre!

Goriče. Umrla je na Svečnico Marija Bidovec pri svojih starših v Zalogu. Koncem lanskega šolskega leta je bila izprašana v samostanu za ljudsko učiteljico. Ali kal boleznij je že prinesla iz šol, in Bog jo je poklical v cvetju mladosti, v 23. letu, na boljši svet. Doma je bila sprejeta v Marijino družbo in v samostanu je z veliko vne- mo pri kongregaciji sodelovala. Bila je posebna ljubljanka svojih učiteljic. V boleznij je velikokrat prejela sv. zakramente, in zadnje dni je bila prav pripravljena na smrt. Pogreb je bil častljiv. Mladeniči in dekleta Marijine družbe z banderi in s svečami in tudi šolska mladina s svojim banderom, so jo spremili do groba. Dekleta so zapele ginljive žalostinke pred hišo in na pokopališču, in č. g. župnik trsteniški je spregovoril pomenljive besede ranjci v slovo, staršem, bratom in sestram v tolažbo.

V Polšniku se je novovpeljani praznik prikazanja Brezmadežne Marije Device v Lurdu prav slovesno obhajal. Vsaj je župna cerkev bila zidana v jubilejnim letu Brezmadežnega spočetja leta 1904. in bila tudi posvečena v čast Mariji Lurški. Vsako leto od tedaj smo imeli pred tem dnevom tridnevnicu s cerkvenimi govori, z mašami in spovedovanjem. To leto je pa bila ta pobožnost dne 10., 11. in 12. februarja prav posebno obilno obiskana. V ponedeljek so prišli sam prevzvišeni gospod knez in škof. Sprejela jih je šolska mladina s pozdravom: »Pozdravlja Vas, prevzvišeni gospod knez in škof, šolska mladina kot posebnega prijatelja Marije Device in malih otrok!« Prednica Marijine družbe pa je nagovorila: »Marijo Lurško ves svet letos posebno slavi. Da se to tudi v Polšniku dostojno zgodi, dokaz nam je Vaš visoki prihod. Za trud Vaš bodi plačnik po priprošnji Marije Device Najvišji Gospod!« Ob 3. uri potem so govorili Prevzvišeni, kakor tudi v torek ob 10. in v sredo ob 6. uri.

Govore sta imela tudi drugikrat gospoda soseda šentlamberski in savski. Zvečer po angeljevem češčenju je po vseh cerkvah pol ure slovesno pritrkavalo in zažgali so se v čast Brezmadežni po naših vrhovih kresovi. Tudi nebo nam je bilo z vremenom prav milo. Jasno kot ribje oko, slavilo je liubo Gospo. Ljudi se je v praznik nabralo k slovesni službi božji tako obilo število, da so bili domači kar iznenadeni. Farani kakor tudi okoličani so prejemali prav spodbudno sv. zakramente, tako da je bilo za časa tridnevne obhajanih nad 800 vernikov. Dobili smo tudi darove iz Ljubliane za okrašenje oltarja in kipa Marije Lurške. A tudi nekaj romaric je bilo od tam. A tudi v prihodnje naj nas dobrotniki ne zapuste, ker cerkev še mnogo potrebuje, da bo dostojna visoke Gospe. Komur ni mogoče iti letos v Lurd, naj pride pa v Polšnik obiskat Lurško Gospo.

Iz Trsta. 6. januarja so počastili našo Marijino družbo in naš Marijin dom s svojim prihodom naš presvetli gospod škof v spremstvu deveterih slovenskih duhovnikov. Presvetlega je nagovorila s primernim pozdravom ena odborica, nakar so se škof zahvalili in obljubili o priliki še k nam priti. Nato se je prav izvrstno igrala igra »Nežika iz Bohinja« in pod vodstvom č. g. Skabarja smo prav ubrano prepevale. Škof so si ogledali še kapelico in bralno sobo ter nam podelili sv. blagoslov. Bile smo zelo vesele čast-

nega obiska. Žal, da ta naš »dom« še ni pravi dom, ampak najeto stanovanje, vendar tudi dobro. A na vso moč je želeli, da bi res že skoro imele pravi dom.

Iz Suhadol. V našo vas prihaja »Bogoljubov« kakor v kako malo faro: 12. V štirih izvodih imamo »Odmev iz Afrike« in tudi prepotrebno »Zlato Dobo« imamo. Veliko dobro delo je, razširjati dobre liste. Tako je rekla neka priletna žena: Ko bi bila jaz prej poznala kak nabožen list, kakor je »Bogoljub«, bi bilo moje preteklo življenje drugačno in bila bi bolj bogaboječe vzgojevala svoje otroke. Naročniki se že dobe; samo malo je treba jeziček obrniti, saj za to ga imamo! — Alkohol, žalibog, pri nas presilno prevladuje in se premalo zoper nje stori.

NOVE KNJIGE.

Synodus dioeclesana lavantina, quam anno salutis 1906 concivit et fecit Michael Napotnik, princeps-episcopus lavantinus etc. etc. etc. Maribor 1907. — To 660 strani obsegajočo knjigo smo dobili po posebni prijaznosti prečastitega knezoškofijstva lavantinskega. Obsega obravnave IV. lavantinske sinode in ima mnogo praktičnih navodil. Za nas je posebno dragocen imenik lavantinskih Marijinih družb, ki ga doslej ni bilo nikjer dobiti. Preč. knezoškofijstvu prespoštljiva zahvala za posebno naklonjenost!

Odpustki meseca februar. 1908.

1. Nedelja, I. v mesecu. Udom rožnenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa molijo pred izpostavljenim presvetim Rešnjim Telesom. — V cerkvi, kjer je danes ali prihodnja dva dneva izpostavljeno presv. Rešnje Telo, dobi popolni odpustek vsak, ki opravi spoved in prejme sv. obhajilo, gre enkrat počastiti sv. R. Telo in molit na namen sv. očeta.

5. Četrtek, I. v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi.

6. Petek, I. v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu in premišlujejo nekoliko ljubezen presv. Srca in molijo v namen sv. očeta; udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali prvo nedeljo proti navadnim pogojem; b) udom bratov-

ščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi. — Sv. Koleta. Pop. odp. tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi.

9. Ponedeljek. Sv. Katarina Bolonjska, devica 2. reda. Pop. odp. tretjerednikom kakor 6. t. m.

19. Četrtek. Sv. Jožef. Tretjerednikom vesoljna odveza. Pop. odpustek: a) udom bratov. presv. Rešnjega Telesa kakor I. četrtek; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; c) udom družbe sv. Detinstva; d) udom škap. bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom bratovščine prečistega Srca Marijinega; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine za duše v vica.

25. Sreda. Oznanjenje Mariji Devici. Popolni odpustek: a) tretjerednikom kakor 4. t. m.; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor I. četrtek; c) udom bratovščine presv. Srca

Jezusovega; d) udom bratovščine naše ljube Gospe presvetega Srca v bratovski cerkvi; e) udom Marijine družbe; f) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) udom rožnicenske bratovščine v katerikoli cerkvi; i) udom bratovščine prečistega Srca Marijinega; j) udom družbe krščanskih družin; k) udom bratovščine za duše v vicah.

O p o m b a. Odpustke rimskih štacijskih cerkva morejo dobiti: a) udje III. reda v redovni cerkvi; b) udje bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi; c) udje bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; d) udje bratovščine prečistega Srca Marijinega v bratovski cerkvi; e) udje bratovščine sv. rožnega venca v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih, če jih pa ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikokrat, kakor da jih je pet; f) udje Marijine družbe v jezuitski cerkvi, kjer je ni, pa v katerikoli cerkvi, če molijo 7 očenašev, 7 češčenamarj v namen sv. očeta; g) oni, ki nosijo beli škapulir v cerkvi, kjer je Marijin oltar; h) oni, ki nosijo beli škapulir v bratovski ali farni cerkvi; i) udje bratovščine za duše v vicah v bratovski ali farni cerkvi. — Dovolila pa je sveta cerkev za prvo, drugo in tretjo pepelnično nedeljo: 30 let in 7 kvadragen za pepelnično sredo in četrto postno nedeljo: 15 let in 15 kvadragen; za cvetno nedeljo 25 let in 25 kvadragen; za vse druge dni v postu 10 let in 10 kvadragen.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve. Lurški jubilej in naše lurški romanje. — Zlata maša sv. očeta. — Naši tolikim nevarnostim izpostavljeni dijaki. — Deželnozborske volitve. — Katoliško gibanje na Tržaškem in v Istriji. — Treznostno gibanje. — Rafaelova družba. — Misijoni. — Da bi Bog varoval vse nepripravljene neprevidene smrti. — Zedinjenje razkolnikov s katoliško Cerkvijo. — Skrb za zanemarijeno mladino.

Z a s e b n e z a d e v e. Neka oseba za srečno skušnjo. — Pijanosti in kletvini vdana oseba. — Več oseb, pišajo popustivših, za vstrajnost. — Vse že priporočene, a še ne uslišane zadeve. — Vse zadeve naših naročnikov.

Darovi:

Za šolske sestre v Aleksandriji: Posojilnica v Zagorju 50 K; neimenovani darovavci istotam 15 K; M. in J. Skrlj z Ježice 12 K; preč. g. Matija Kolar 10 K; P. Kornelij Petrič 33 K; gdč. M. S. 40 kron.

Za afrikanke misijone: Neim. 10 K; župnija Zalilog 11 K.

Za lačne zamorce: Iz Ambrusa 3 K 70 v.

Za razširjanje sv. vere: Iz Ljubljane 4 K; iz Škofje Loke po č. g. P. Zajcu 25 K 58 v.

Za dober namen: Iz Ljubljane 6 K.

Za kruh sv. Antona: Neimenovan iz Št. Janža 10 K; neimenovan 10 K.

Za slov. misijonarje: Neimenovan 5 K in 1 K; gdč. M. Lesjak 1 K.

Za zlati kelih sv. očeta: Iz N. M. 1 K.

Materi božji v Lurd: Iz Grahovega 1 K 40 v.

Za zamorčke: Neimenovana 10 K.

Za najpotrebnejše misijone: Dekliška Marijina družba v Smedniku 62 K; dobra srca v Rovtah po č. g. župniku M. Sušniku 7 K; gdč. M. S. 40 K.

Za odkup poganske deklice, ki naj dobi pri krstu ime Marija Avgusta: Neimenovana 30 K.

Za odkup zamorčka z imenom Jožef: Marija Mali 20 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« (od 14. dec. 1907 do 14. febr. 1908) so poslali čč. gg.: Fr. Gabršček, kaplan v Vipavi 16 K; Jožef Potokar, stolni vikar, (zbirka vadniške mladine), 11 K 70 v; J. Strajhar, kaplan v Št. Rupertu 11 K 30 v; Fr. Vilfan, kaplan v Postojni, 8 K; Fr. Oswald, c. kr. veroučitelj v Idriji 200 K; Dragotin Štefan Kumar, vikar v Avčah, 31 K 45 v; Val. Batič, kurat v Sivku, 10 K; Jernej Podbevšek, kaplan v Zagorju ob Savi, 10 K; dr. Alojzij Merhar (zbirka z Doba), 56 K; Francišek Žvan, kaplan šentjakovski v Ljubljani 48 K; Baltazar Bartol, župnik v pokoju, Spodnji Bernik pri Cerkljah, 40 K; Vin. Tomagnin, kurat v pokoju, v Gorici, 20 K; Krištof Tomšič, kaplan v Tolminu na Goriškem, 59 kron 40 v; Janez Jereb, župnik v Škocjani, 7 K; Janez Dominik, župnik v Studenem, 24 K; Alojz Westar, župni upravitelj, Slavina, 12 K 22 v; G. Janez Tavčar, Brezje, 3 K; gdčna Marija Pfefferer v Ljubljani, 10 K; gospa Gaber v Ljubljani, 2 K; neimenovana 2 K; g. Janez Mavec, Prevalje na Koroškem, 30 K; č. g. Stanko Pehar, mestni župnik v Črnomlju, 7 K 10 v; č. g. Karel Supin, kapelan na Krki, 22 K; gojenke uršulinskega samostana v Škofji Loki po č. g. spiritualu Ign. Nadrahu 63 K; č. g. Iv. Žavbi, kapelan v Žužemberku, 145 K; g. Marija Jurjovec 100 K; vadniška mladina po č. g. katehetu Jožefu Potokar 12 K 40 v; č. g. Iv. Strajhar, kapelan v Št. Rupertu, 11 K 54 v; gdč. Jožefa Jančar v Ljubljani, 2 K; č. g. Janko Borštnar, kapelan v Hinjah, 33 K 86 v; č. g. dr. Jožef Jerše, stolni vikar v Ljubljani, 40 K; g. Janez Bider, Rečica pri Celju, 7 K 50 v; č. g. Fran Gosak, kapelan, Mozirje, Štajersko, 18 K; po č. g. p. Arhangelu (franciškanski samostan v Kamniku), 110 K 70 v; č. g. Peter Janc, katehet pri uršulinkah v Ljubljani (zbirka raznih deležnikov), 100 K; č. g. Mihael Barbo, župnik v Smedniku, 63 K 44 v; č. g. Blaž Rebol, kapelan v Komendi, 14 K 60 v; č. g. Ignacij Leban, župnik, Batuje (Goriško), 6 K 60 v; č. g. M. Kralj, župnik, Tunic, 16 K; č. g. Martin Poliak, župnik, Ajdovec, 8 K; č. g. p. Kornelij Petrič, katehet v Novem

mestu, 15 K; Marija Kokali, Gorenja Dobrava, 87 vinarjev.

Za cerkev Srca Jezusovega v Sočrgi: Uršula Zupanc 4 K; Marija Kramberger 10 K; Katarina Spacapan 3 K; Jakob Kitak 7 K; Peter Trebec, zbirka, 14 K 30 v; K. Omrazovič 2 K 10 v; Fr. Cepič 2 K 10 v; Jožef Olček 3 K; G. Zupan 2 K; Nežika Sodja 1 K; Marija Otta 1 K; Rafael Premru 5 K; neimenovana iz M. Dr. 2 K; Jakob Kosi 2 K; Marija Krstnig 3 K; M. Ulčnik 10 K; Ferdo Lavrinc 2 K; Ivan Žavbi 14 K; Ana Rot 2 K; Ema Čampa 5 K; Alojzija Seljak 2 K 50 v; Maks Ašič 7 K. — Bog povrni! — V Sočrgi, p. Buzet, dne 8. februarja 1908.

Za bratovščino presv. R. Telesa (od 15. septembra 1907 do 12. februarja 1908). Župnije: Komenda 191 K; Kranj 200 K; Trata 114 K; Sv. Gregor 117 K; Selca 143 K; Metlika 106 K 20 v; Vodice 105 K; Sv. Jošt pri Kranju 15 K; Trebelno 44 K; Mirna peč 7 K 20 v; Sela pri Šumb. 42 K 67 v; Draga 62 K; Stranje 53 K; Sv. Trojica pri Cirk. 20 K; Svibno 60 K; Bukovšca 28 K; Šmarjeta 40 K; Trnovo pri Ilir. B. 63 K; Polšnik 40 K; Radeče pri Zid. m. 58 K 20 v; Šmartin pri Litiji 60 K; Begunje pri Cirk. 43 K; Vrhpolje pri Mor. 54 K 30 v; Rovtne nad Log. 18 K 62 v; Planina 59 K; Želimlje 30 K; Mošnje 30 K; Preska 10 K; Ambrus 30 K 4 v; Besnica 80 K; Babno polje 14 K; Razdrto 6 K; Št. Lenart 50 K; Leskovicca 26 K; Šmihel pri Žuž. 30 K; Hinje 28 K; neim. po č. g. Vilmanu 84 K, po č. g. dr. Jeršetu 80 K; po č. g. Potokarju 3 K; po »Bogoljubu« 20 K; po čč. ss. uršulinkah 101 K; Johana Komatar 2 K; č. g. dr. Gnidovec 50 K; Neža Kraljič 1 K; Bizjak Jožefa 80 v; Marija Klein 2 K; Urška 1 K; Dežman Jerica 50 v; Aleksandrina Logar 2 K; Mar. Pfefferer 4 K; Lavrič Mar. 50 v; Gregorin Rozalija 1 K; Gregorin Neža 1 K; Franica 40 v; Košak Terezija 50 v; Košak Antonija 50 v; Košak Mar. 50 v; Gruden Ana 60 v; Terez. Završan 2 K; Frančiška Pucihar 2 K; Frančiška Grčar 1 K; Frančiška Benkovič 2 K; neimenovan 5 K.

Za zavod »Elizabetišče« v Tomaju tekom pretečenega leta in za Božičnico čč. gg.: Njega ekscelenca prevzv. g. dr. Franc Ksaver Nagl, škof tržaško-koperski, 20 K; prevzv. g. dr. Anton Mahnič, škof na Krki, 50 K; po 20 K so darovali čč. gg.: Matija Sila, častni kanonik-dekan v Tomaju; Simon Žužek, duh. svetnik, župnik v Vodica na Kranjskem; Henrik Šonc, vodja semenišča v Trstu; Franc Hirti, župnik na Štajerskem; po 10 K so darovali čč. gg.: Josip Zupan, častni kanonik, dekan v Dolini; Simon Zupan, župnik na Ježici; Ivan Slavec, dekan na Opčini; Janez Tiringer, kaplan v Tomaju; P. Fran Javšovec, super. v Ljubljani; blagorodna gospoda Anton Rebek, c. kr. okrajni glavar v Sežani in Jurij Keblič, vodja tovarne na Reki; po 5 K so darovali čč. gg.: Ivan Franke, kurat na Štaku; Franc Sila, žup. upravitelj pri sv. Ivanu; Anton Lednik, župnik na Štajerskem; Anton Rogač, častni kanonik na Hrušici; Josip Omers, župnik

v Sežani; Franc Rihar, župnik v Mekinjah; Josip Kosec, župnik v Kamnjah; Josip Sancin, župnik v Predloki; Josip Macarol, župnik v Kontavelu; Jakob Mrak, župnik v Naklem; Ludovik Šonc, župnik v Boljuncu; blagorodni g. dr. J. Reja, zdravnik v Komnu; Ivan Pipan, župnik; Ivan Koruza, župnik v Klani; po 4 K so darovali čč. gg.: Gabrijel Piščanc, kaplan v Škednju; Janez Brulec, župnik na Kranjskem; Štefan Jenko, župnik v Podgrajah. Bog plati vsem imenovanim blagodušnim dobrotnikom, posebno vsem p. n. gg. udeležencem naše božičnice, zlasti vsem onim dobrotnikom, kateri so pri tej priliki v korist »Elizabetišča« preplačali vstopnino. — Ne smemo tudi pozabiti na lepo vsoto 33 K, katero so darovali preč. gg. duhovniki goriške in tržaške škofije, zbrani na konferenci v Tomaju, dne 9. januarja t. l. Bog jim povrni! Dal Bog, da bi našli ti še mnogo usmiljenih posnemalec! — Tomaj, 15. januarja 1908. — Predstojništvo »Elizabetišča«.

Veleč. g. Ivan Narobe, bivši župnijski upravitelj tomajski, sedaj kot vpokojeni župnik biva joč v Kamniku, kojega imajo tukajšnji župljani še vedno v blagem spominu, podaril je zavodu čč. šolskih sester v Tomaju znatno svoto 450 K. Iskrenemu rodoljubu in vrlému podpiratelju vsake dobre stvari bodi tem potom tudi v imenu čč. redovnic izrečena prav srčna zahvala. Vsemogočni naj mu vže na tem svetu obilno poplača ta blagi čin in obudi mnogo posnemalec!

Listnica uredništva. Ne dovolj izobraženim prijazno priporočamo, naj se ne trudijo s pisanjem člankov, ker jim želimo prihraniti nepotrebni trud in pa žalost, da svojih spisov ne vidijo tiskanih. Ti pisavci imajo silno dobro voljo, a pripovedujejo preveč znane reči ali pa preveč zmedeno. — G. A. V. Prošnje za cerkev na Z. ne moremo sprejeti, ako ne pride prošnja o d t a m, iz kraja samega. Morda bi jim še ne bilo ljubo. Se je tudi že primerilo kaj takega. Sicer pa smo zadnje čase itak prinesli veliko prošnji. Voljo imate dobro. Pozdravljeni!

Slika

novoga velikega oltarja v Ljubnem na Štajerskem prinašamo danes. Oltar (tabernakelj) je, kakor kaže podoba, izdelan res zelo okusno. Cerkev je posvečena sv. Elizabeti. — Takih slik radi prinašamo še več, ako dotičniki, ki jih žele imeti, prevzamejo troške. V ta namen ni treba drugega, kakor fotografijo poslati na svoj račun v izdelovalnico za klišeeje pod naslovom: *Kunstanstalt Angerer u. Göschl, Wien XVI/1.* Določiti jim je treba velikost, ali pravzaprav samo širjavo, višava je potem temu primerna, oziroma narobe.

Mesečni koledar za marec 1908.

Dan	Godovi	Celodnev. češč. pr. R. T.		Raz. slovesnosti*		
		ljubl. škof.	lavant. škof.			
1	Ned.	3. predpepel. Albin, škof	Šmarjeta	Bučé	24. Obletnica izvolitve ljubljanskega knezošk. dr. Antona Bonaventure Jegliča.	
2	Pond.	Simplicij, pap.; bl. Karol Vel.	Sv. Troj. p. Mor.	Polje		
3	Torek	Kunigunda, cesarica; <i>Pust.</i>	Sv. Jošt p. Vrh.	Zagorje		
4	Sreda	† <i>Pepelnica</i> ; Kazimir, sp.	Krško	Prevorje		
5	Četrtek	Agapita in tov. muč.;	Toplice	} Hoče		
6	Petek	Spomin <i>trnj. krone</i> Krist.	Sv. Jurij p. Kr.			
7	Sobota	Tomaž Akv., cerkv. učenik	Bučka			
8	Ned.	1. post. Janez od Boga, sp.	1/2 Kan. 1/2 hir. lj.	} Cirkovci		
9	Pond.	Frančiška Rimska, vdova	Javorje n. Loko			} Črna gora
10	Torek	štirideset mučencev	Ledine	} Št. Janž		
11	Sreda	† <i>kvat.</i> Heraklij, muč.	Osilnica			} Št. Lovrenc
12	Četrtek	Gregor I., papež	Sv. Gregor	} Št. Lovrenc		
13	Petek	† <i>kvat. Sp. sul. in žeblj.</i> Krist.	Sv. Križ n. Jes.			} Št. Lovrenc
14	Sobota	† <i>kvat.</i> Matilda, kraljica	Unterlag			
15	Ned.	2. post. ali kvat., Longin	Kočevje redov.	} Slivnica		
16	Pond.	Hilarij in Tacijan, muč.	Novo mesto			} Fram
17	Torek	Jedert, devica	Vel. Poljane	} Fram		
18	Sreda	Ciril Jeruzal., škof	Stari trg p. Polj.			} Braslovče
19	Četr.	Jožef, ženin Marijin	Joseph. Ljublj.	} Braslovče		
20	Petek	Spomin <i>tančice</i> Krist.	Suhor			} Braslovče
21	Sobota	Benedikt, opat	Stranje			
22	Ned.	3. postna. Bazil, muč.	Zatičina	} Vransko		
23	Pond.	Viktorijan, muč.	Kresnice			} Sv. Pavel
24	Torek	Gabrijel, nadangelj	Tržič	} Sv. Martin		
25	Sreda	<i>Sredp. Oznan. Mar. Dev.</i>	Ljublj. franč.			} Sv. Martin
26	Četrtek	Dizma, desni razbojnik	Vel. Dolina	} Sv. Martin		
27	Petek	Spomin <i>pet ran</i> Kristus.	Št. Rupert			} Sv. Martin
28	Sobota	Janez Kapistran, spoz.	Leskovec	} Sv. Jurij		
29	Ned.	4. ali sredp. Ciril, škof	Salezijanci		} Sv. Andraž	
30	Pond.	Angela F., vdova	Hinje	} Sv. Andraž		
31	Torek	Modest, škof	Velesovo			

* V to rubriko pridejo pobožnosti, cerkvene slovesnosti, ki so važne za širšo javnost. N. pr. romarski shodi, birmovanje, posvečevanje nove cerkve itd. Tozadevne podatke uljudno prosimo poslati vsaj do 10. dne vsakega meseca.

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkve-
nega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15
(blizu Alojzevišča).

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne
cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali last-
nem načrtu v poljubnem slogu. — Staro
posodo popravi in prenovi, posrebrni in
pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelo-
vodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja
Čeb a š e k a izvršil je za stolno cerkev
ljubljsko krasen, bogato pozlačen in
ornamentiran lesteneč v renesanč-
nem slogu.

2796

2798

A. Lukić

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Priporoča svojo bogato zalogo
narejenih oblek za gospo-
de, dame, dečke in deklice.

Blago le iz prvih tovarn. Cene nizke.

„Katoliška Tiskarna“

priporoča

vizitke, kuverte in druga dela.

Paramente

je mogoče kupiti po ceni in ugodno le
direktno pri firmi 2691

Josip Neškudla

protokolirana veletrgovina in tovarna v
Olomuou (Morava).

Priporoča po zelo nizkih cenah bogate vezane paramente
v vseh barvah in slogih: kazale, pluvijale, dalmatike, vela,
nebosa, bančera, zastave, preproge, pregrinjala, alba, rokate
itd. pod jamstvom trpežnosti; nadalje v lastnih delavnicah
narejajo kelih, ciborije, monstrance, svečnike, lestence itd.
s krasno opravo strogo po cerkvenih predpisih.

Navodila zavoda.

Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi po-
dražil solidno blago za 20 %, t. j. za petino prvotne cene;
radi tega se debe predmeti petom direktnega naročila v
Olomuou ceneje, kakor jih penunjuje v svojih cenikih konku-
renčne češke in nemške firme.

Ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Plačilni pogoji ugodni.

Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg št. 10.

Velika zaloga. Solidno
blago. Zmerne cene.

2250

Orglje-harmonij obeh sistemov dobavlja tovarna Rudolf Pajkr & Co. v Kraljevem Gradcu

Zaloga: **Budimpešta**, X Delej utca 11, Tisztviselőtelep. **Praga**, Ferdin. tř. 43. **Dunaj**,
VII. Mariahilferstrasse 86. 1178 12-1

Lastna izdelovalnica na umetniški način izgotavlja instrumentov, ki imajo vse novosti, iz-
najdbe ter izboljšanja zadnjega časa. Najpopol. čistota glasov. Moderna izvršitev prav po naro-
čilu. Odplačila od 8 K naprej. Jamči se 5 let. **Pedalni orgl.-harmonij** obeh sistemov in v
vsaki velikosti, z natan. menzuro za cerkve, seminarje in kot vadbeno orodje Nobenega skladišča,
ne prekupcev! Le lastna izdelovalnica! **Preč. duhovščini posebne ugodnosti.** Cenik zastoj in franko.

2774

Gričar & Mejač

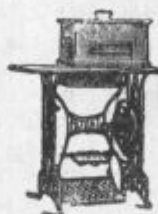
Ljubljana, Prešernove ulice 9
 priporočata svojo največjo **zalogo**
 zgotovljenih oblek za
 gospode, dečke in otro-
 ke in novosti v konfek-
 ciji za dame.

Bogata zaloga

2777

šivalnih strojev koles, pisalnih strojev

pri

lv. Jax & sin

Ljubljana,
 Dunajska cesta 17.

Okolu 100.000 komadov v rabi, 5letno jamstvo, osem dni na poskus.

Britev št. 31, najfin.
 solniško srebro-jeklo,
 $\frac{1}{2}$ votla brušena z okra-
 šenim držalom, kot kaže
 slika v okrašeni šatulji,
 K 2-50. Št. 32. Ista, toda
 $\frac{1}{2}$ votla, K 3.— Štev. 33.
 Ista, toda $\frac{1}{2}$ votla K 3-80.

Št. 8700. S črnim, gladkim držajem, $\frac{1}{2}$ votla, K 1-50
Brivska priprava v politirani leseni omarici
 z zrcalom, se zapre in vsebuje: britev, jermen, šopič, posodico in
 milo, K 4-20, 5.—, z varnostnim glavnikom 60 v. več. — Nikak
 riziko! Ako ne ugaja, denar nazaj!

Pošilja po povzetju svetovno-znana tvrška

Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brux) štey. 1139 (Češko).

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastonj in franko. 471 6 1

Pozori!

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da pro-
 dajam odslej svoje priznano izborno

gorenjsko sukno

vsako sredo ter soboto

vse druge dni pa

na Vodnikovem trgu

na Poljanskem nasipu štey. 8

in ne več na **Marijinem trgu.** Velespoštovanjem

2776

JOSIP REICH, tovarnar v Ljubljani.

Pozori!

Velika zaloga umetnih cvetic

Antonija Mildner, Ljubljana, Mestni trg štey. 7

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v naročevanje vencev in šopkov za cerkev,
 gg. novomašnike. — Bogata zaloga nagrobnih vencev in trakov po najnižjih cenah. 470

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

144

POUK ZAROČENCEM IN ZAKONSKIM.

Sestavil Janez Zabukovec, župnik. Ljubljana. 1907. Cena 1 K 40 v. Ta koristna knjiga je izšla ravnokar v drugi izdaji, katera je zdatno pomnožena in izpiljena; mali nedostaki prve izdaje so se popravili in kritike upoštevale. Ravno v pravem času — za predpust — je prišla druga izdaja na svetlo. Čimbolj se majo temelji srečnega zakonskega življenja, čim silnejše se zaganja moderno brezverstvo v neoločljivost katoliškega zakona, tem ljubša in tem koristnejša nam je ta knjiga, ki obsega vse potrebno, kar treba vedeti zaročencem in zakonskim.

LURŠKI ČUDEŽI. Francoski spisal H. Laser. Poslovenil Franc Marešič. Znižana cena K 1., — po pošti K 1:30 glej priporočilo.

NEVESTA KRISTUSOVA. Poslovenil B. Bartol. VI. natis. 1894. — Lično vezana z rudečo obrezo 2 K 48 v, z zlato obrezo 3 K 40 vin., jako fino, črno vezana, mehke vatirane platnice, z zlato obrezo 4 K 20 v. (Ta vezava je posebno primerna za darila; cena je primeroma zelo nizka.)

MALO ŽIVLJENJE. Povest. Spisal dr. Fr. Detela. Ljubljana 1908. Cena 1 K, vezana 1 K 90 v. Pisatelj ni iz moderne šole; tako preprosto in domače ne piše noben moderni pisatelj. Noben ne čuti in ne misli tako resnično z nepokvarjenim slovenskim ljudstvom, kakor Detela v svoji povesti, ki je in ostane eden najboljših spisov slovenske književnosti. Vsi slovenski časopisi, brez izjeme, so prisodili tej knjigi častno mesto.

POT V NEBESA, ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška Seraf. Spisal O. Nikolaj Meznarič. V. natis. 1899. — Cena: peg. rud. obr. 1 K 80; zlata obreza 2 K 40 v. — Udóm tretjega reda, kateri tako zdatno pospešuje čednostno življenje med Slovenci, je namenjen ta molitvenik. Da je svojemu namenu vedno ustrezal, nam priča že peti natis, kar je za slovensko knjigo nekaj izrednega. Udje tretjega reda dobijo v tem molitveniku najprimernejše izgleda. Popisano je tudi življenje redovnega očeta in ustanovnika, sv. Frančiška. Tu imajo tretjeredniki v izobilju tvarine za premišljevanje in molitve, nudijo se jim nauki za življenje; pridejan je tudi popolen molitvenik.

BOGU, KAR JE BOŽJEGA. Spisal Fr. S. Finžgar. 1906. Vezava z upogljivimi platnicami za može in mladeniče, lična vezava z rdečo obrezo 1 K; boljša vezava z zlato obrezo 2 K 20; najfinejše usnje, z zlato obrezo 3 K. Vezava s fino vatiranimi platnicami za žene

in dekleta ima umetno usnje, z zlato obrezo 1 K 90 v; šagreno usnje, z zlato obrezo 2 K 20 v; najfinejše usnje, z zlato obrezo 3 K. —

POUK KRŠČANSKIM STARSEM. Po nemški knjigi obdelal Fr. Bleiweis. II. natis. 1904. Cena 50 vin. —

SV. FRANČIŠKA SALEŠKEGA FILOTEJA ali navod k bogoljubnemu življenju. Po izvorniku poslovenil Anton Kržič. 1899. Cena v lični vezavi, z rudečo obrezo 1 K 80 v, z zlato obrezo 2 K 40 v.

Ista knjiga v fini izdaji, primerna za darila, na finem papirju in v jako lepi črni vezavi, z mehko vatiranimi platnicami in zlato obrezo 3 K 60 v.

S prav posebnim veseljem so ocenili to knjigo vsi slovenski časopisi; škoda le, da so mnogi Slovenci prezrli ta priporočila in je knjiga še premalo znana; zato bo »Bogoljub« o tej krasni knjigi v kratkem obširneje poročal, saj spada knjiga, četudi jo je pisal svetnik že pred 300 leti, med najlepše nabožne spise.

NAR LEPSI ČEDNOST IN NAR GERŠI PREGREHA. Nemški spisal dr. Janez Zwerger, 1879. Cena broš. 1 K; vez. 1 K 50 v.

Da bi to knjigo pridno čitali slovenski mladeniči in dekleta, koliko dušnega in telesnega zla, koliko žalosti in drugih neprilik bi se odvrnilo!

POT K BOGU. Molitvenik za odrasle. 1907. Cena: Lično vezan molitvenik velja z rudečo obr. 1 K 20 v, z zlato obrezo 1 K 60 v, v finih, mehko vatiranih platnicah 3 K.

Kakor znano, se je besedilo predpisanih cerkvenih molitev v zadnjem času nekaj spremenilo. Vse slovenske škofije so namreč v enotnem soglasju izdale nov cerkven molitvenik, katerega so pred kratkem sprejeli, potrdili in predpisali škofje za vse slovenske škofije; to pa zato, da se moli po vseh slovenskih cerkvah z istimi besedami. Da se torej verniki na to besedilo lažje privadijo, se je na podlagi cerkvenega molitvenika izdal »Šolski molitvenik«, ki je predpisan za ljudskošolsko mladino; dalje »Vračno življenje« za srednješolsko, bolj odraslo mladino. Za odrasle pa je izšel lep molitvenik pod naslovom »Pot k Bogu«. — Ta molitvenik ima jako lepo, zelo popolno in mnogovrstno vsebino, priročno obliko in je za oba spola zelo priporočljiv.

ŽIVLJENJE SVETNIKOV IN SVETNIC BOŽJIH. Spisal dr. J. Rogač. I. in II. del. 1906. Cena obeh zvezkov 11 K.

KRISTUSOVO ŽIVLJENJE IN SMRT. Spisal Štefan Kocijančič. II. izdaja. 1905. I. in II. del. — Cena obeh zvezkov 8 K.